

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenšči nedelje in praznike. — Inserati do 30 petič à Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, večji inserati petič vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej.
»Slovenski Narod« velja letno v Jugoslaviji Din 144.—, za inozemstvo Din 330. — Rokopisi se ne vračajo. — Naše telefonske številke so: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

LONDON ZOPET V KRIZI

**Zaradi nasprotstev med Francijo in Italijo ter Ameriko in Japon-
sko konferenca ne pride z mrtve točke — Sredozemski Lokarno zo-
pet v ospredju**

London, 15. februarja. Danes se je vršil v St. Jameski palači razgovor med angleškimi, ameriškim in francoskimi delegati, ki so se ga udeležili Macdonald, Henderson, prvi lord admirali- tete Alexander za Anglijo, Stimson, Alexander, Stimson, Robinson in Mor- row za Anglijo ter Tardieu in Briand za Francijo. Po oficijelnem komuniqueju so delegati razpravljali o položaju, ki je nastal sedaj, ko je bila objavljena fran- coska spomenica. Inoficijelno se zatrju- je, da so se pogajanja gibal bolj na po- litični kot na mornariško-tehnični pod- lagi. Italijanski in japonski delegati se tega razgovora niso udeležili.

Z objavljenjem francoske spomenice je nastopila v pogajanjih pomorske raz- orožitvene konference zopet resna kri- za. Posamezne delegacije že izjavljajo,

da na p. flagi pogodbe o samih števil- kah, ki naj bi določale celokupno tona- žo in število posameznih ladij, ne bo mogoče uspevati pri reševanju razoro- žitvenega vprašanja. V popojnoma mor- nariško-tehničnih sporih se konferenca spriču zahtev, ki jih je stavila Francija, in spriču spora med Francijo in Italijo glede enakosti mornaric ni približala rešitvi. Tudi ameriško-japonska na- sprotstva v vprašanju večjih križark so ostala nespremenjena ostra. Rešitev iz situacije, ki je nastala zaradi popolnih številčnih zahtev Francije, bi mogla prinesiti samo mednarodna pogodba, ki bi vpoštevala francoske zahteve za po- večano varnost, ker smatra Francija, da Kelloggova pogodba in pakt društva narodov ne nudita dovolj varnosti. S tem pa bi konferenca zašla v politične

vode, kar skuša Macdonald na vsak na- čin preprečiti. Toda če Macdonald no- če, da bi se konferenca zaključila z ne- uspehom ali pogodbo, ki ne bi pomenila nič, mu ne bo preostajalo drugega, kot da se udeleži razgovorov o vprašanju zaključitve sredozemskega Locarna, čemur pa se je angleški tisk uprl že pr- ve dni konference z vso odločnostjo.

Newyork, 15. februarja. Zaradi naj- novejšega razvoja londonske pomorske razorožitvene konference se je odločil predsednik Hoover, ki je bil trenu- no s svojo jachto na vožnji ob floridski obali, da bo potovanje prekinil in se že v pri- hodnjih dneh vrni v Washington. Ho- over je zvedel za francoske predloge glede razorožitve in hoče biti v seda- njem stadiju konference v tesni zvezi z ameriško delegacijo na konferenci.

Nemiri v Španiji

**Razburjenje zaradi korupcijskih afer bivšega diktatorja, ki so prišle
sedaj na dan**

London, 15. februarja. Kakor poro- čajo iz Madrida so nastali v Španiji veliki nemiri. Razburjenje v vsej Špa- niji narašča, ker so prišle na dan veli- ke zlorabe bivšega diktatorja, ki jih je zagrešil pod svojim režimom. Po vseh velikih mestih so snoči izbruhnile veli- ke demonstracije.

V Valenciji se je zbrala na ulicah

ogromna množica stavkujočih delav- cev, ki je burno vzklikala renubliki. V Barceloni so bili veliki nemiri. Španska socialistična stranka je izdala proglas, v katerem nanovčuje eno rdečo hor- bo proti generalu Berenguerju. Ker je položaj zelo resen, bo novi ministrski kabinet izdal najostrejša ukrepe, da se ohrani v državi mir in red.

Odličen finančni položaj Francije

**Izjava finančnega ministra Cherona v proračunski debati francoske
zbornice**

Pariz, 15. februarja. Na včerajšnji seji francoske zbornice je govoril fi- nančni minister Cheron o gospodar- skem stanju Francije. Cheron je v svo- jem govoru naglasil, da so vsi očitki, da stoji Francija na robu finančnega propada, popolnoma neutemeljeni in da le škodijo kreditu in ugledu Francije. Nadalje je Cheron omenil, da znaša pra- račun izdatkov za tekoče finančno leto 18 milijard 600 milijonov frankov. V tej vsoti so všteti krediti, potrebni za ob- rambo vzhodne meje in za plačilo obre- sti dolga Angliji. Cheron je nadalje na-

glasil, da je stanje Francoske banke od- lično. Obток bankovcev je krit z 90 od- stotki, česar ne more izkazati nobena druga država na svetu razen Zedinje- nih držav. Amortizacijska blaga na je znižala obrambne bone za 26 milijard in amortizirala rento za 5 in pol mili- jard. Kapital francoskih vrednosti se je zvišal za štiri milijarde frankov. Konč- no je Cheron izjavil, da je vlada proti izpreminjavalnim predlogom, ki za- vlačujejo proračunsko razpravo in tirajo državo v finančno propast.

Nemški odmev Scho- brovega potovanja

Dunaj, 15. febr. AA. »Der Abend« komentira članek »Vossische Ztg.« o potova- nju Zveznega kancelarja dr. Schoberja v Rim in pravi, da so tajne obveze, ki jih je po zadrževanju »Vossische Ztg.« napram Mussoliniju prevzel dr. Schober, sramota za samega dr. Schoberja, za njegovo stran- ko ter za ves avstrijski narod. »Abend« dalje pravi, da je bil vsem paradat, s ka- terimi je fašistični poglavar sprejel dr. Schoberja, v prvi vrsti smoter, pretvoriti po- set dr. Schoberja v demonstracijo proti Mali antanti. Dalje pravi list, da je Musso- lini storil še eno netaktnost: sprejel je namreč dr. Schoberja v Beneški palači, kjer je nekoč bilo avstro-ogersko poslanštvo.

Indijski vojni svet

Bombay, 15. februarja. Kakor poročajo, bo Ghandi ustanovil vojni svet, ki bi vodil ilegalno borbo proti angleški vladi.

Nova Fordova ustanova

Newyork, 15. februarja. Henry Ford je izjavil, da bo posvetil svoje življenje usta- navljanju trgovskih in drugih šol in dolo- čil v to svrhu 20 milijonov funtov sterlin- gov svojega premoženja.

Krvave politične borbe v Ameriki
Buenos Aires, 15. februarja. V bitki med konservativci in radikali v pokrajini Lin- coln sta bila ubita dva poslanca. Več oseb je bilo ranjenih.

Kitajska meščanska vojna

Sanghai, 14. februarja. AA. Kitajski grozi iz- bruh meščanske vojne. Maršal Fengjuehsang po- novno prodira s svojimi četami v pokrajino Hui- poh in namerava zasedeti Hankov Namkingska via- da je rekvirirala vse kitajske ladje za prevoz žit.

Statut Sokola kralje- vine Jugoslavije

Beograd, 15. febr. AA. Na podlagi čl. 11 zakona o ustanovitvi Sokola kra- ljevine Jugoslavije in v soglasnosti s predsednikom ministrskega sveta je minis- ter prosvete predpisal statut o or- ganizaciji in pravilniku Sokola kralje- vine Jugoslavije.

Rekonstrukcija bol- garske vlade

Dunaj, 15. februarja. AA. Dopisnik »Nue Freie Presse« poroča iz Sofije, da so se od- nošaji med predsednikom vlade Ljapčevem in predsednikom sobranja Cankovem zelo poostri in da je rekonstrukcija vlade ne- izogibna. Dopisnik dalje veli, da je malone sigurno, da bodo pri rekonstrukciji izrazili iz vlade minister trgovine Bobčevski, mi- nister za pravosodje Kulov in minister pro- svele Naidanov, dočim bodo gg. Ljapčev, Bu- rov in Molov ostali v vladi. Dopisnik pravi da dela glavno težkočo pri rekonstrukciji vlade še zmerom Cankov, ki zahteva zase ministristvo notranjih zadev.

Radiofon v službi mornarice

London, 15. februarja. Danes so se vršili na parniku »Majestic«, ki plove proti New- yorku, zanimivi poskusi z radiofonskimi pogovori med parnikom in Anglijo, ki so popolnoma uspeli. Merodajni krogi upajo, da se bodo radiofonski pogovori razširili tudi na Zedinjene države, Kanado, Mehiko in Kubo.

KARTOTEKA

družba z o. z.

Ljubljana, Šelenburgova ul. 6/1.

Kartotečni pribor

Kartotečno knjigovodstvo

Kartotečne tiskovine

Desetletnica Horthy- jevega režima

Budimpešta, 14. febr. Ministrski pred- sednik grof Bethlen je predložil na včeraj- šnji seji poslanske zbornice zakonski osnu- tek za ovekovečanje zaslug državnega upra- vitelja Nikolaja Horthyja v času njegovega desetletnega upraviteljstva. V spomin na to desetletnico bo Madžarska zgradila več zavo- dov, ki se bodo imenovali po Horthyju. Med drugimi bo zgrajen nov most preko Dunava v Budimpešti, državna bolnica v Debrečinu, zavod za zdravljenje raka v Budimpešti, bol- nice za pljučne bolezni v Budimpešti in dru- god, stanovanjska kolonija z vrtovi za 1000 uradniških in delavskih rodbi ter velik inva- lidski dom v Budimpešti. V spomin na deseti- ti jubilej bo na novih novicah po pet pengov odtisnjena slika Nikolaja Horthyja.

Mraz v Osijeku

Osijek, 14. februarja. n. Zaradi mraza, ki je nastopil pretekli dni, je snoči popolnoma zamr- znila tukajšnja luka.

Revizija supermaksima v Sloveniji

Beograd, 14. febr. p. Posebna komisija ministrstva za poljedelstvo bo te dni pre- gledala vsa veleposelstva v dravski bano- vini, ki jim je bil po izvedbi agrarne re- forme prepuščen takozvani supermaksim- um, to je zemljišče preko 75 ha. Komisija ima nalogo, da ugotovi, ali se ta višek zem- ljišča uporablja v svrhe, ki jih predpisuje zakon. Tam, kjer se bo ugotovilo, da se uporablja zemljišče v druge svrhe, bo ta višek zemljišča dotičnim posestnikom od- vzet in razdeljen med agrarne interese v smislu določb zakona o agrarni reformi.

Grško-bolgarski spor za samostan

Sofija, 14. februarja. AA. Zaradi samo- stana v okolici Plovdiva je bil dolgoleten spor med Grčijo in Bolgarsko. Spor je re- ševala mešana grško-bolgarska komisija, ki ji je načeloval Belgijec. Komisija je se- daj odklonila grško zahtevo in samostan prisodila Bolgarski. V samostanu je tudi samostanska šola.

Sporazum o srbskih predvojnih dolgovih

**Sporazum je zelo dovoljen — Dolgovi se bodo odplačevali 45 let,
zadnjih 15 let v zlatu**

Beograd, 15. febr. p. Današnja »Po- litika« javlja iz Pariza, da je po obve- stilu s strani merodajnih francoskih krogov uspelo zastopniku jugosloven- ske vlade g. Gluricu, poslaniku v Lon- donu, doseči v Parizu sporazum s pred- stavniki udruženja francoskih portierjev, ki imajo obveznice srbskega predvojne- ga posojila. Sporazum je že parafiran in za bo končno veljavno podpisal jugoslo- venski minister financ dr. Stanko Švr- luga, ki je že na potu iz Beograda v Pariz. Ta sporazum o regulaciji srbs- kih predvojnih posojil je vzbudil naj- boljši vtis v vseh finančnih in političnih krogih v Parizu. Neurejeno vprašanje teh predvojnih dolgov je bilo namreč še vedno znatna ovira za naš kredit.

Po informacijah iz istih krogov je naš sporazum za poldrug odstotek po- volnejši od sličnega sporazuma, ki so ga sklenili s francoskimi portierji Rumu- niji. Rumunski zlati standard bo trajal 25 let, naš pa samo 15 let. Prvih pet let se bo plačeval ta dolg v 55%, drugih pet let v 56% itd., tako da se bo plačala v poslednjih letih polna vrednost v zlatu ter se bo izvršila celokupna amor- tizacija predvojnih dolgov v roku 45 let. Dosedaj neizplačani kuponi se bodo obračunali po 40% v zlatu s tem, da se 20% od vsote, ki je neponirana s strani ministrstva financ v »Banque de Pa- ris et des Pays Bas« obračuna na račun portierjev takoli, drugih 20% za neizpla- čane kupone pa v roku petih let.

NEDOPUSTNO!

**Urad za pospeševanje obrti pri Zbornici TOI briskira obrtne zadruga
ter išče »zaupnike« g. Ogrina**

Ze ob ustanovitvi oddelka za po- speševanje obrti pri Zbornici za TOI v Ljubljani so se slišale iz obrtniških krogov razne kritike, ki so dokazovale, da ta institucija niti ne odgovarja žel- jam in potrebam našega obrtništva, niti ne uživa zaupanja, ki je za tako ustanovo predpogoj uspešnega delova- nja. Da to nezaujanje obrtništva ni bilo brez vsake osnove, dokazuje okrožnica, o kateri poroča zadnji »Obrtni vestnik« pod naslovom: »Ne- kaj, kar smatramo za nedopustno!« naslednje:

Zveza obrtnih zadrug v Ljubljani je dobila od počeželskega obrtnika izvod nižje citirane okrožnice. To okrožnico so baje dobili razni pristaši neke bivše politične stranke. Okrožnica se nanaša na Zavod za pospeševanje obrti Zbor- nice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani in je stilizirana tako, da vsako- kdor, ki jo čita, smatra brez nadaljne- ga, da je dobil poziv zborničnega urada.

Značilno je, da ta okrožnica nosi podpis zborničnega podpredsednika g. Ivana Ogrina, nima pa žiga Zbornice TOI in tudi ne predpisane sopodpisa odgovornega zborničnega uradnika, ka- kor drugi zbornični dopisi. Začuje se nas nadalje, da se g. Ivan Ogrin obrača na razne privatne zaupne osebe, preide in briskira pa po obrtnem zakonu usta- novljene obrtne organizacije, s katerimi bi morala zbornica predvsem sodelova- ti, osebno pa Zvezo obrtnih zadrug v Ljubljani. Splošno zvezo obrtnih za- drug v Mariboru in Zvezo trgovskih gremijev v Ljubljani.

Okrožnica se glasi:

Okrožnica.

Zavod za pospeševanje obrtni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani rabi ne- kaj zaupnikov širom svojega okoliša. Važno je, da dobimo res prave zaupnike, naše odločne močnike, take, ki so res zaupanja vredni in nebo- jazljivi.

Zavod se bode obračal na zaupnike v vseh važnejših zadevah, tako n. pr. za prirejanje te- čajev, za imenovanje v razne šolske odbore, za imenja o osebah, ki se iz raznih vzrokov obra- čajo na Zavod ali Zbornico, pa tudi radi kontak- ta, ki ga hoče naš zavod imeti napram raznim zadrugam in sploh v vseh zadevah.

Mesto zaupnika bode častno, vendar pa bo- demo povrnili stroške za pisanje, kot znamke, pa- pir itd. Prosimo Vas, ako se v v Vaš delokrog sami določite, oziroma nam sporočite ime obrt- nika, ki bode to mesto sprejel. Bolje je, da je delokrog manjši v večjem kraju. Za daljni kraj v Vašem okraju pa nam, prosimo, imenujte Vi koga drugega.

Odgovor, da soglašate s tem, nam pošljite takoli, istotako imena onih, katere boste Vi do- ložili. — Prosimo Vas, da priporočate naše gla- silo »Jugoslovanski Obrtnik«.

Z obrtnim pozdravom!

Ivan Ogrin l. r.

Ljubljana, dne 4. februarja 1930.

Objavljamo to okrožnico v vednost obrtniški javnosti.

Zveza obrtnih zadrug
v Ljubljani.

Radij za medicinsko fakulteto v Zagrebu

Zagreb, 12. febr. 8. Zagrebška medicins- ka fakulteta je prejela iz Beograda 453 miligramov radija. S tem se je končno iz- polnila davna želja zagrebških zdravstvenih institucij, da tudi one dobijo primerno ko- ličino radija, ki ga je nabavilo ministrstvo narodnega zdravja v inozemstvu. Radij je prevzel načelnik sanitetnega oddelka banke uprave dr. Katičić. Radij, kolikor ga je prejel Zagreb, je vreden okrog pol milijona dinarjev. Tako bo sedaj omogočeno zdravljenje raka s pomočjo radija ter bosta odposlana v inozemstvo dva zagrebška zdravnik, da se izpopolnita v zdravljenju raka z radijem.

Samomor v Kamniku

Kamnik, 15. februarja. Danes dopoldne se je v Kamniku netrllil znani bivši kavar- nar Josip Vanosi. Vzrok samomora je bila neozdravljiva bolezen. Pokojni je bil znan daleč naokoli, vneto se je udeleževal v raz- nih narodnih društvih, bil je navdušen lo- vec itd. Včeraj je bil še dobre volje in v šali je pripomnil napram nekemu znancu: Če je imel oni pogum (misli je nekega tr- govca, ki se je ustrelil te dni), sem tudi jaz toliko pogumen.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.

Ljubljanska borza danes ni poslovala. V prostem prometu so notirali: Amsterdam 22.77, Berlin 13.56, Bruselj 791.46, Budimpe- šta 992.88, Curih 1095.9, Dunaj 799.46, Lon- don 276.14, Newyork 56.69, Pariz 222.42, Praga 168.11, Trst 297.26.

Nemška sodba

INOZEMSKA BORZE.

Curih Beograd 9.1275, Pariz 20.295, Lon- don 25.1975, Newyork 518.25, Bruselj 72.21, Milan 27.125, Madrid 64.75, Berlin 123.72, Dunaj 72.975, Sofija 3.75, Praga 15.3375, Varšava 58.05, Budimpešta 90.60, Bukarešta 3.07875.

Dvojno zimsko veselje

daje ličnost lepe in pedantno čiste vol- nene obleke. Ako se ne pere kakor je treba, se stisne in daje ulis stare po- nošene obleke. V mlačni raztopini Schichtovega Radiona se stvari nalah- ko očistijo in ostanejo mehke in lah- ke ter varujejo svojo prvotno barvo in sveži ton. Celi ta posel se opravl- ja hitro in brez truda, ako se uporablja

Sto izletov

Badjurova knjiga nam odkriva na 100 izletih tisoč novih lepote domovine

Rudolf Badjura nam razkazuje v svoji 10. knjigi Slov. Posavje in nas vodi na enodnevnne izlete po Gorenjskem, Dolenjskem in Notranjskem. Ali ta najnovejši naš »vodnik« ni pusti Bädkerja, temveč zabavno poučen prijatelj, ki se ga ne bomo naveličali nikdar. Ta mala knjižica je prvo naše domoznansko delo v modernem duhu, ki se ne baha s svojo papirnato dušnostjo in s samo v se zaverovanju, otopelo znanostjo, temveč uživa spoznavati karakter lepote naše domovine, da vemo, zakaj je lepa in kako zelo je lepa. Kdor bo delce, ki je delo, prečital, bo tudi vedel, zakaj nam je ta lepota tako domača in ljuba, obenem pa tudi spoznal, zakaj je za našo domovino značilne lepote občudujejo tudi tuji največje inteligence in najvišje kulture.

Ko je Badjura spoznal in opisal Triglav in naše Alpe, Pohorje in Kozjakovo pogorje, se je z višin spustil v Zasavje na senožeti in poljane ter obhodil vse s cerkvami kronane griče. Ogledoval je in poslušal, potem je pa z Zasavja kakor iz krasotne vezanine potegnil sto zlatih niti, svojih sto izletov.

Vse pripovedke in pravljice, ki se jih je naučil po hribovskih vaseh od pobožnih starih mater in so mu jih malo sramežljivo pripovedovali očanci po dolinah, si je zapomnil. O ajdovskih deklicah, začaranih grajskih gospodičah, o Turkih in rokavljah. Posebno je lepa tista, kako so se pozlatili altariji pri sv. Luciji v Drazgošah. Revno cerkev so imeli dražgoški drvarji, pa jim je pritekel zlat studenec! Ne po zdravju in bogastvu, le po lepoti je želelo gorjance. Če bi bili spravili le korec zlata za sebe, pa bi ne bilo več miru, so dejali. Ali ima lepšo priliko o estetskem čutu še kak drug narod?

Samo pri nas imamo cerkve po vrhovih. Zaradi obrambe, pravi zgodovinar — zaradi pobožnosti, pravi duhovnik — kmetski pa, ki je nosil kamenje na vrh hribov, pa pravi, da zato, ker se tam cerkev najlepše vidi od vseh strani. Tudi nizko, če je cerkev v posebno lepem kraju, je postala kmalu slovita božja pot. Marija na jezeru, na Brezjah, v Velesovem, v Crngrobu, ne šteje mi v greh, če mi hodi na misel, da si naslednica Zive in Vesne ali celo nagajivega Vesela v hosti. Močan si tudi sv. Vid, da smo ti postavili najlepša domovanja od snežnikov do Reke na morju. Živino varuješ, kakor nekdanji Svetovid črede, bogastvo naše v pradedavnini. Ne na vrhuncu med volkove in medvede, ampak nizko in priljubljeno za varovanje smo ti hiše zidali med črede na varnih pašnikih. Marija, morska zvezda, na Trstu je tudi višja kot Sv. Vid na reki, kjer lepa Vida je plesnice prala tam kraj sinjega morja. . . .

Kako se lepo vjema stara bodoljska — zemljepisno bi morali reči kvarnerska —

Popuhnul veter od Levanta, odnesel Mari zlatno kruno — in Vidin črni zamorec!

Tako podobno nas pelje Badjura najprej na Ljubljanski grad. Sicer ne še takoj tako, ampak v šolo nas najprej pelja tja gori in nam razkaže prav vse, kar se vidi tja do obzorja. Pomeni se malo in že vemo, kar bi morali vedeti vsak tepec, nas je pa jel učiti šele nadzornik Wester. Intelligent, seveda mislim slovenskega inteligenta, je ignoran, če ne ve, kako visok je Popokas tepel. Res, na metre smo s profesorji premerili ves svet, da je bil Karl May v zemljepisu butelj zagaman proti nam, sedaj nam pa kažejo — Limbarsko gor! Tudi številki smo znali in imen iz zgodovine vseh časov in vseh narodov toliko, bogme, toliko, da ni bilo nikjer več prostora v glavi za tako neznanstvene in neučenjaške stvari, da bi bili lahko brez voznega reda našli postaje od Ljubljane do Kranja. Danes je domoznansko na višku šolskih predpisov, ampak prosim, gospoda aktivni vzgojitelji obojega spola, naštejte mi naglo vse trge dravske basovine . . . Povejto no, kdo je Jernej iz Loke . . . Se tega ne znate, da je pri Tonetu na Trati najboljši cviček, tako ste učeni, domoznanci po poklicu.

Badjura pa ve in tudi pove vse, čeprav se založnika ni mogel dobiti za svojo knjigo. Samo mladi dr. Ivan Tavčar ga je prijel pod pazduho, nekoliko ga je podprl župan dr. Dinko Puc, z važnimi obljubami sta pa pritisnila Zveza za tujski promet in Slov. planinsko društvo, pa je Badjura spjel.

Se tam okoli Celja nam pove vse, kar je lepega in spomina vrednega, drugače se pa drži le blizu Ljubljane, ker opravi vsak izlet v enem samem dnevu, ne da bi priganjal. Da pa ni dolga časa, nam razkazuje »zlate« oltarčke in podzemne jame, vodi nas po domovih pesnikov in pisateljev, pove nam zgodovino vsakega gradu in pozna vse graščake, pa tudi na najlepša drevesa nas opozarja, kakor n. pr. na tisti slikoviti kostanj nad Gabrovim in na lipe pri cerkvah, meni se o slepih jamaških hročih in o geologiji, v Komendi nam predstavi P. P. Glavarja in pri Sv. Ani Bornove korozore, razlaga nam imena Jetrbenk, Vrtec, Vrtača in piše tudi, kaj pomenijo druga pravila imena in kako bi morali popraviti umetne spačke.

In vedno nosi seboj ključ, ki odpre vrata vseh cerkvic in cerkva. Opisati nam celo zna, da so te freske, stropovi in oltarji imenitnosti, da bi zaslužili

tudi v Bädkerju zvezdico, ki se ji v Italiji, na Nemškem in sploh povsod drugod vsak človek, zlasti pa slovenski inteligent odkrije z največjim spoštovanjem, čeprav na umetnost nič ne razume. To pač spada h kulturi in kdor se bo večkrat odkril, bo morebiti celo spoznal, da Badjurove zvezdice niso nič manj svetle kakor Bädkerjeve. Takrat bomo šele Slovenci.

O lepoti teh cerkvic ima pravo pravičanje, ki bo preverilo najbolj trdovratnega Tomaža, poboljša naj pa njegova misijonska pridiga tudi grešne Cerkljane, da ne bodo posušili svoje ga svetovnega čudesa. In Ločane, ki jih desetkrat pripelje v njih mesto, da bi spregledali, kako lepa je njih soseska in kaj je tuski promet.

Z vsakega hribočka pokaže Badjura vse planine, vsa mesta, vasi in cerkve, pove zgodovino in opozori na najmanjšo znamenitost, v posebnem »Gostilničarskem adresarju« celo svetuje, kje je človek dobro in pošteno spravljen, ampak, da bi z besedico izdal, kje raste in cveto naše redke rožice in prepovedane rastline — tega pa ne. Prav ima! Kadar bo njegova knjiga vpeljana v vse šole in jo bodo znali na pamet vsi profesorji in učitelji, vseh sto izletov pa tudi doživeli vsi učenci, da bo duh te knjige last vsakega naroda, tedaj ne bo nikomur več tajnost lepota slovenske domovine. A. G.

Vezana knjiga stane Din 55.—, po pošti neprilagojeno Din 56.—. Kdor se za knjižico zanima naj piše avtorju na naslov: Rud. Badjura, Ljubljana, Kr. banska uprava. Kranjska hranilnica po položnico in pošlje Din 56.—, nakar dobi poštno takoj 1 izvod in sicer *priporočeno na dom*, ker plača poštino pisatelj sam. — Knjiga se dobi tudi v Tiskovni zadrugi, Prešernova ulica.

Carobni vefilm divne Ane May Wong Princesa Butterfly

Ljubzen, lepota, razkošje!

Predstave danes ob: 4., pol 6., pol 8. in 9. uri.

Jutri ob: 3., pol 5., 6., pol 8. in 9. Elični kino Matica. Tel. 2124

Pismo iz Pariza

Paris, 12. februarja.

Prav nič se ne moremo še pritoževati, vsaj na začetek leta ne. Čeprav se ni začelo brez ramote, se vendar lahko tudi pohvalimo.

Minulega meseca je bila v Cannesu pri Nizzi velika mednarodna avtomobilska tekma v brzini in luksuznih karoserijah, kjer je odnesel zmago in dobil prvo nagrado na ameriškem Duesenbergu 40 naš rojak, Hercogovec G. E. Sadović.

Da se te slave jugoslovenskega imena ne bi bil preveč veselili, je državni odvratnik poklical pred sodišče jugoslovenskega vilmilsko tolpo, ki ji je načeloval po vsej Franciji razglašeni in tudi našim čitateljem že znani bandit Mišković.

Da se te slave jugoslovenskega imena ne bi bil preveč veselili, je državni odvratnik poklical pred sodišče jugoslovenskega vilmilsko tolpo, ki ji je načeloval po vsej Franciji razglašeni in tudi našim čitateljem že znani bandit Mišković. Do obojbe tega našega »slavnega« rojaka, ki je presedel še več let po francoskih ječah, ni prišlo, ker so Miškovičevi grehi tako veliki, da so ga morali izročiti poroti.

Pravoslavni koledar je sicer povsod malo v zastanku, ampak tu v Parizu pa zaostajamo za domačo prakto še mnogo bolj, ker smo proslavo sv. Save premaknili celo na 9. januar.

V velikih salonih Avenue Hoche se je zbrala elita naših prijateljev in veliko število jugoslovenov h svetosavski proslavi. Razen mnogih francoskih dostojanstvenikov se je prireditve udeležil tudi naš poslanik dr. M. Spalajković s soprogo. Po govorih francoskih gostov, poslanika Spalajkovića in predsednika tukajšnjega Udruženja jugoslovenskih dijakov je blagoslovil ruski prota žito in razrezal kolač. Gostom smo postregli z zakusko in šampanjcem, nato so pa nastopili še violinistka G. Milojević, naš baritonist G. Pugelj in pianist G. Rupelj, ki so želi vseh odobravanje. Po polnoči je bila na programu zabava s plesom, ki je trajal do zore.

Prireditve med državami Male antanke ee jasno izraža tudi tu. Kakor vasko leto, smo tudi letos imeli banket novinarjev Male antante in Poljake, ki so se ga razen novinarjev udeležili tudi vsi poselniki Male antante in Poljake. Ved govorili so poudarjali iskreno in prične svoje v duhoviti obliki in uprav prijateljskem tonu.

„Slovenski Narod“ v Mariboru

Od 15. t. m. dalje bodo prejemali naročniki in ostali interesi v Mariboru »Slovenski Narod« že ob 7. zvečer. Dostavili jim ga bodo raznašalci takoj po prihodu avtobusa Celje—Maribor. Uprava »Slov. Naroda« bo dostavljanje lista tako organizirala, da bo interesentom v največji meri ustrezno. Nove naročnike sprejema podružnica »Slov. Naroda« Hinko Sax. Maribor. Mesečna naročnina 12 Din. List se bo dobil tudi v kolportажi in v trafikah Golež, Aleksandrova cesta in Gnus & Geč. Glavni trg.

Mladka Celestinova.

zmagovalka pri lepotni konkurenci na planinskem plesu na Taboru, kakor smo podrobno poročali že v torkovski številki. Gospodična je hčerka pokojnega sodnega svetnika Celestina, bivšega predstojnika okr. sodišča v Radovljici, kjer je bila Mladka pred preselitvijo v Ljubljano ena izmed najbogatših solskih delavk in med najbolj znamenitimi Spicarijevskih gledišč. Na sliki jo vidimo v vlogi ciganke Selme pri premieri »Pri-sega o pomoči« Manice Komarove, kjer se je zlasti odlikovala kot temperamentna prava pisalka. Vsa Slovenija se je za dobro delico spominjala še od lanske zime, ko je s svojo prijateljico Peganovo prihajala v Ljubljano po priznanje otroka v barake in s svojim zgledom sprožila »Jutrovo« akcijo za bedno dečo, ki je po vsej Sloveniji obdrževala s hrano, obkrogo in denarjem 323 najpobednejših družin s 1580 člani, ki je med njimi 1176 otrok.

Danes ob: 4., ½ 7., ½ 8. in 9. uri!

Lya de Putti

v filmu strasti in ljubosumnja

Noč izdaje

Predstave jutri ob: 3., ½ 5., 6., ½ 8. in 9. uri!

Telef. 2730 Kino „DVOR“

Igralec Lipah zadel glavni dobiček

France Lipah — kadar ga gledamo na odru, vedno nam je všeč. Ni, včasih tudi ne, ampak to so njegove muhe. Svet njegovega ustvarjanja tudi ni najboljše, pa je vendar resnica, da Lipah poda vsako svojo vlogo svojski, dobro izdelano, vedno zanimivo in včasih celo hudo smešno malomeščanski tip. Ampak Lipah ni originalen le na deskah, ki tudi zanj značijo svet, — oh, divni svet in paradizi — marveč je original tudi v civilu. Zdal se šušlja po Ljubljani, da je od same jeze, ker doslej še ni zadel milijonske premije v državnih loterijah, napisal komedijo »Glavni dobiček«.

Zadnjič ponoči ga srečam v neizbežni njegovi Narodni kavarni. Otvratnik sukne priviha, glava je zlezla med ramena, — cel Lipah, premežen in dobre volje.

— Pišče, pravijo. Kdaj pa pišče, zaboga? Podnevi si v teatru, ponoči v kofetu? Kdaj boš pa napisal?

— O, že vse dognano je. Tako pravi Kecal, kaj ne? Že vse dognano je.

— Tragedija se morda nam obeta?

— Prizanesi! Nikakor!

— Komedija?

— Komedija. Glavni dobiček.

— Misliš da bo?

— Norec! Ne zame! Tako se imenuje moja komedija.

— Kdaj si jo pa napisal in kje?

— Tekom zadnjega kola državne razredne loterije. In sicer v kavarni.

— Nu, prav. Sreč ne boš več kupoval?

— O pač. Če se stvar obnese, — uprava je komedijo sprejela in zdaj je pridno vežbamo — in če bo kaj dobilčka, pričnem šele temeljito špekulirati. Kaj pa misliš, saj bom srečke tudi lahko plačal.

— Torej hočeš na vsak način zlezi med slovenske milijonarje?

Zdal se je Lipah nasmehnil in skril v lože iz čake. Ta reč mu je bila nerodna. Lipah — pa milijonar? Da. Spoznal ga bomo po njegovih dehtih. In videti ga bomo kot milijonarja še tekom marca. Seveda, na odru.

Nedosegljivo.

— Vi ste bržkone v ljubezni doživeli mnogo slabih izkušenj, ker toliko pijete.

— Rečem vam, da bi moral še mnogo, mnogo več piti.

Pojasnilo.

Z današnjim dnem naznanjam javnosti, da govorice, ki so se razširile o opustitvi mojega modnega salona s klobuki, ne odgovarjajo resnici.

Nasprotno, še povečala bom za pomladansko sezijo svojo vedno bogato zalogo damskih klobukov ter v to stroko pripadajočega nakita in s tem zadovoljila okusu vsake dame.

Toliko v vednost cenjenim damam. Z obrekovalci pa bom najstrožje postopala.

MARIJA GÖTZL, posestnica modnega salona
LJUBLJANA, Kongresni trg 8.

Pustolovec Bugarski pred sodiščem

Nastopal je kot diplomat ter ogoljufal Ljubljankanke za 8000 Din

Ljubljana, 15. februarja.

Milan Bugarski, bivši advokat v Beogradu, je eleganten 60letni starec sigurnega in samozavestnega nastopa, mož precejšnje inteligence, ki prav spretno piše in govori slovenski listič. Ljubljanskemu doželnemu sodišču je Bugarski poznat kot mednarodni pustolovec in rafiniran prevarant, ki išče svoje žrtve le med mladimi, ženitve željnimi gospodičami vseh in vsakojakih poklicev ter med vdovami.

Državno tožilstvo je naperilo proti Milanu Bugarskemu, rojenemu 17. avgusta 1870 v Pančevu, pristojnemu v Beograd, pravoslavne vere, »čamnikarju« v Radečah pri Zidanem mostu, obtožbo zaradi prestopka preware po § 384. kaz. zak., ker je okoli 8000 Din izvalil raznim strankam, ki se jim je predstavil kot »upokojeni diplomat in načelnik zunanega ministrstva«, kot »general in »ministere in kot »bogati veleposelnik« ter je ženskam obljuboval, da jih poroči, oziroma preskrbi službo ali pa izpolni izplačilo pokojnine.

Danes ob 10. dopoldne se je pričela proti Bugarskemu razprava na ljubljanskem doželnem sodišču pred sodnikom — poedincem dr. Stojkovičem.

Ogrode obtožnice tvorijo naslednje prav

spretno inescenirane pustolovščine Bugarskega.

Poset pri vdovi

Septembra lani se je Milan Bugarski zopet pojavil v Ljubljani. Na policijski se je prijavil pod napačnim imenom »Mirko Ivančić, da bi se oglasil nadzorstvu policije in drugim neprijetnostim. Sredi septembra lani je »Mirko Ivančić« posetil vdovo Jakobino L., katere soproj je bil računski oficir, ki se je pred leti smrtno ponesrečil, ko so se mu neke nedelje konji sprehajali v št. Vidu nad Ljubljano. Gospej se je stari elegant predstavil:

— Imam čast, gospa. Sem dr. Jovan Markovič, diplomat in načelnik zunanega ministrstva v penziji.

Gospa Jakobina ga je uljudno sprejela in pogostila. Navezala sta razgovor o vseh mogočih dnevnih vprašanjih. Bugarski ji je pripovedoval o svoji diplomatski karijeri, da je bil celo aktiven general in pred vojno minister v Srbiji. Gospa je bila prepričana,

Prosveta

»Pri treh mladenkah«. V nedeljo dne 16. t. m. se poje priljubljena opereta »Pri treh mladenkah«. Kot gost nastopi v partiji Schuberta Drago Hrčič iz Zagreba. Sodelujejo v glavnih vlogah ga. Poličeva, ga. Balatkova, gg. Drenovec, Povhe, Peček, Simončič, Erklavec, gdč. Striša in drugi. Predstava se vrši izven abonma pri značilnih cenah.

Nedelja v ljubljanski drami. V nedeljo 16. t. m. ob 15. popoldne »Cvrček za pečko« v režiji G. Cirila Debeveca, zvečer ob 8. pa izvrstna komedija »Naš gospod župnik« v režiji prof. Sesta. Obe predstavi sta ljudski in velja za značilne dramske cene.

Drago Hrčič L. lirčni bariton zagrebskega gledališča gostuje v nedeljo 16. t. m. v opereti »Pri treh mladenkah« kot Schubert na našem odru. G. Hrčič je priznan pevec. Pred leti je pol več koncertov na Dunaju in to z velikim uspehom. Opozarjamo na gostovanje tega izvrstnega interpreteta vse prijatelje in ljubitelje naše opere. Predstava se vrši zvečer. Začetek ob pol. 8. uri.

Gostovanje »Sinje ptice« v Ljubljani bo v ponedeljek in torek dne 17. in 18. t. m. v ljubljanski operi. Opozarjamo p. n. občinstvo, da je le še malo sedencev za oba večera na razpolago. »Sinja ptica« je umetniška baletna in pantomimska skupina pod vodstvom ravatelja Južnega, ki ima prvovrsten, zabaven repertoar in uživa svetovno sloves. Vsako podajanje gostovanja je izključeno.

Zadnji predstavi burke »Svetnik« na Sentjakobskem odru. Danes v soboto 15. in jutri v nedeljo 16. ponovlja Sentjakobski oder zadnjič velezbavno burko »Svetnik«, ki je doživela šestnajst repriz. Kdor še ni videl te sijajne burke, naj pride, da se nasmeje. — Vstopnice se dobe v trgovini gosp. Mihaela Karančiča na Starem trgu in na večer predstave pri gled. blagajni.

Radionapovedi

Nedelja, 16. februarja.
9.30: Prenos cerkvene glasbe. 10.00: Versko predavanje, pater dr. Ovidio Rant. 10.20: Fr. Erjavce: Gled — naše bogastvo. 11.00: Koncert Radio-orkestra. 15.00: Gogol: »Ženitev«, veselelo. Igra St. Jakobski gled. 16.00: Sramotli kvartet in narodne pesmi. 17.30: Humoriščno živno, pisatelj Miškovič. 20.00: Ljubljanskoslovesne narodne pesmi, pole pevski kvartet. 21.30: Nove Glasbene poje z. Premek. 22.00: Časovna napoved in poročila, lahko glasba. — 23.00: Napoved programa za naslednji dan.

Ponedeljek, 17. februarja.
12.30: Reprodukcijska glasba. 13.00: Časovna napoved, borza, reprodukcijska glasba. — 13.30: Iz današnjih dnevnikov. 17.30: Koncert Radio-orkestra. — 18.30 Dr. Lebon: Francosčina. — 19.00: Zdravstveno predavanje. — 19.30: Ga. Orthaber: Angličščina. — 20.30: Prenos iz Prage. — 22.00: Časovna napoved in poročila.

Torek, 18. februarja.
12.30: Reprodukcijska glasba. 13.00: Časovna napoved, borza, reprodukcijska glasba. 13.30: Iz današnjih dnevnikov. 17.30: Koncert Radio-orkestra. 18.30: Dr. Debevec: O lepoti duše. 19.00:

da ima opravka s poštenim kavalirjem, ki ima odločen vpliv v visokih krogih v Beogradu. Potočila mu je, da še ni prejela nikake pokojnine po svojem rajnem možu.

Bugarski se ji je radevolje ponudil za posredovalca v Beogradu. Čez tri dni po tem prvem posetu se je »diplomac« Milan Bugarski znova zglasil pri ge. vdovi, ki mu je predložila vse dokumente pokojnega soproga. Bugarski je strokovnjaško pregledal vse listino in pripomnil:

— Vse v redu. Za prepis teh dokumentov bo, milostljiva gospa, treba 800 Din.

Pod raznimi pretvezami je Bugarski gospej L. izvalil 650 Din gotovine in jo končno sredi oktobra na sestanku v restavraciji »Bellevue« tako daleč premotil, da mu je izročila zlat prestan z briljanti, en poročni prestan, zlato uro z briljantom in pisalni stroj. Gospej L. je tako Bugarski, ki je znan kot »mednarodni pustolovec«, oškodoval za 6700 Din.

Nadaljnji žrtvi

Obtoženi Milan Bugarski je iskal zlasti stike z mladimi ženskami, ki bi se rade poročile. Tem se je tudi predstavljal kot veleposelnik iz Vojvodine ali z Dravskoga polja. Gospodični Mari K. je izvalil 200 Din pod pretvezo, da ji bo poskrbel službo, kar ima velik in uomejen vpliv pri vladi. Obtoženec se je tudi zezamnil z Malči R., ki ji je obljubil, da jo v kratkem poroči, ter je od nje izvalil 900 Din, češ da rabi za razne dokumente.

Obtoženec taji

Milan Bugarski je proti obtožnici dvignil planete ugovor, pisan na več polah papirja. Ugovarja zlasti očitku, da bi bil mednarodni pustolovec, ker se kot takega ne smatra in tudi nikdar ni bil. Če je bil svojačasno pred vojno obojen v Budimpešti in na Dunaju, se iz tega še ne more izvajati, da bi bil zato mednarodni pustolovec. Budimpešta in Dunaj sta bili pred vojno mesti enotne države, zato torej ni mednarodni pustolovec. V preiskavi je Bugarski zanikal, da bi bil na kak goljufiv način oškodoval vdovo L., ker mu je sama ponujala denar, priznal pa je, da je od obeh ostalih gospodičen res dobil denar na način, ki »ni dopusten po zakonu«.

Razstava traja dalje.

Beležnica

KOLENDAR.

Danes: Sobota, 16. februarja 1930. Katoličani: Faustina, pravoslavni 2. februarja 1930. Sretnje G. Jutri: Nedelja, 16. februarja 1930. Katoličani: Julijana; pravoslavni: 3. februarja: Simeon in Ana.

DANAŠNJE PRIREDITVE.

Drama: Ob 15. Nevesta s krono, ob 20. Za ljubzen se zadržala.

Opera: Bohema, D.

Sentjakobski gledališki oder: Svetnik. Ob 20.15.

Kino Matica: Princesa Butterfly (Ana May Wong).

Kino Ljubljanski Dvor: Noč izdaje (Lya de Putti).

Kino Ideal: Kri govori.

Bohemski karneval SK Irlje v Unions ob 20.

Predavanje v družba »Soda« ob 20.30. Predava Emil Adamič.

Proslava Sokolske Moste ob 20.

Zaključni plesni veselek na Taboru.

Akademski PRK ob 20.30. V Delavski zbornici.

PRIREDITVE V NEDELJO.

Drama: Ob 15. Cvrček za pečko. Ob 20. Naš gospod župnik.

Opera: Pri treh mladenkah.

Sentjakobski gledališki oder: Svetnik.

Kino Matica: Princesa Butterfly.

Kino Ljubljanski Dvor: Noč izdaje.

Kino Ideal: Kri govori.

Film ZKD ob 11: »Vstajenje« v Kino Matica.

Delavski oder ob 20: »Ženitev« v Delavski zbornici.

Lutkovno gledališče na Taboru: Gasperček junjski cin. Ob 16.

Lutkovno gledališče v Narodnem domu: Klen je Gasperček pregal strahove. Ob 16.

DEŽURNE LEKARNE.

Danes in jutri: Sušnik, Martijun trg. Kurek, Gospodstvska cesta.

Družna predstava v ljubljanski drami bo danes v soboto 15. t. m. popoldne ob 15. uri, na kar prav posebno opozarjamo dijaštvo in ostalo občinstvo.

Sokol

„Stara“ in „nova“ šola

»Stara« in »nova« šola se ne izključujeta — Romanje našega učiteljsstva na Dunaj — Vzgoja mladine je odvisna od učiteljeve osebnosti

Ljubljana, 15. februarja.

Včeraj dopoldne se je vršilo v ljudski šoli na Grabnu zborovanje ljubljanskega učiteljskega društva. Med drugim je bilo na sporedu predavanje vseučiliškega profesorja dr. Ozvalda o »stari« in »novi« šoli, o temi torej, o kateri živahno razpravljajo v zadnjem času skoro vsa učiteljska društva v Sloveniji, ki štejejo okoli 4000 učiteljev in učiteljic. Iz obširnega predavanja posemamo:

Raznovrstne šole imajo otroku in mladostniku pomagati, da postane prejel ali slej izobražen človek. Najboljša šola sama ne promore takega učinka, da bi fant ali dekle, ki sta hodila vanjo, le zaradi tega kdaj pomene zaslužila ime izobraženca. Za to morajo biti izpolnjeni še drugi pogoji. Učenec mora n. pr. biti obravnavan (bildsam). Vrh vsega mora po končani šoli še svoje dodati — življenje s trdnimi zahtevki in resnimi nalozami, ki je pravo izobraževališče človeka.

Našo dobo označuje poleg drugega tudi to, da nove oblike življenja stopajo v ostro nasprotje s prejšnjimi. Tako si na področju organizirane vzgoje in pouka danes stojita nepogledno nasproti »stara« in »nova« šola.

Jedro »novi« šoli

v avstrijskem smislu, ki najbolj zanima naše učiteljske, je troje načel: koncentracija ali »strnjeno« pouka (Gesamtmunterricht), spoznavanje domorodnega sveta in življenja (Bodenständigkeit) in pa razvoj otrokove samostojnosti ali delovni pouk (Arbeitschule). V nekoliko prepirljivih obliki se razlikata med »staro« in »novo« šolo tako-le naglašata: prej neizprosno moranje, sedaj svoboda, prej učiteljev absolutizem, sedaj učenčeva pravica do samoodločbe, prej se je do zadnjih podrobnosti vse vršilo po danih načrtih in predpisih, sedaj pa odločujeta trenutek in vsakokratni položaj.

stare misli,

podane v novi obliki. »Novo« šolo je po volji poklicala na dan huda kriza, v katero je vstopila vse življenje sedanjega človeka. Ni dvoma, da je na delu »stare« šole precej divjih poganjkov, ki so se bobnotno razrasli in bi jih bilo treba vse porezati, ker čisto po nepotrebnem pijejo sokove šolskemu organizmu. S te strani se mora prav vidno zaznamovati n. pr. kopiranje površnega znanja, določa mehanično učno postopanje, ki so mu učenci samo »materialni«, usodni pogrešek, da ima učitelj samega sebe za nekam vzvišeno in neizmisljivo bitje ali pa se včasih celo robato obnaša proti šolski mladini, intelektualizem, ki prekomerno goji razsumsko stran učenčeve ild.

»Novac« in pa »stara« šola se ne izključujeta med seboj, v »novem« duhu ustrojena šola ne zahteva, da bi se

duhovni okvir dosedanje moral kar razbiti

kakor to nekateri razlagajo pri nas. Kajti šola bo v svojem jedru vedno ostala — šola. Vedno se bo namreč šole, tudi »nove«, držala neke vrste »sholastike«, kakor pravi Spranger, t. j. tisti šolski duh, ki povzroča, da sposobnost za samostojno in samotvorno udejstvovanje, ki ga življenje brezpogojno zahteva, tem občutnejše pada, čim dalje časa se je ta ali oni udeleževal po zahtevkih učnih načrtov, naj je tudi bilo vanje položeno veliko svobode.

Prva in najvišja zapoved »nove« šole se glasi, da ima izhodišče vsem ukrepom učitelja in učiteljice biti otrok, oziroma deček (deklica) ali mladostnik (mladostnica), to se pravi, edinele oči na razvojno stopnjo otroka, kakor jo ugotavlja n. pr. mladinoslovje. To geslo zahteva, da kot učitelj, oz. vzgojitelj dobivaj učenca kulturne dobrine z raznih področij (gospodarstvo, umetnost, religija, znanstvenost . . .), toda ne zanašaj v učenčovo dušo ničesar takega, kar bi ne moglo v njej kreniti isker novemu življenju.

Načelo »vom Kinde aus« nikakor ne zahteva, da naj bi se v šolskem življenju kot stara šara zavrglo vse, kar pomenijo besede:

avtoriteta, dolžnost, disciplina

skromnost, norma (vredilo). Saj so to kulturna načela, brez katerih si medsebojnega življenja v visoko razvitih dobah ni mogoče misliti. Ne da stopiš v ozadje, temveč da spoštljivo izvajaj pedagoške akte, zlasti pa, da čuvaš to, kar je v mladi duši že dobrega pognalo ali pravkar poganja — to zahteva geslo »vom Kinde aus«. Ne učenca kulturno vsebino vsiljevati, temveč organsko veepeljivati, t. j. tako podajati, da mu ta vsebina dušo oplodi za razmah življenja v širino in globino, ne ga dresirati, ampak oblikovati, ne strahovati, marveč vzgajati, ne mu nagajati, ampak pomagati: to je pravo jedro omenjenemu geslu.

Zato pa tudi v tisto »brezkonzno« romanje na Dunaj nimam nič kaj prave vere, ker se bojim, da mu bo sledilo — posemanje vse vprek. A iz posnemanja nikjer ne klije resnična kultura. Pri nas pa že zaradi tega ne, ker

dunajska setev ne sodi

v naše njive. In še ta bojazen se me loteva, ko motrim sedanje pedagoško strujanje, da bi klic po »novi« šoli utegnil postati bolj bojno kot idejno geslo.

Deček in dekle hodita zato v šolo, da bi se znala nekoč, ko doraste, samostojno udeleževati in da bi se usposobila prej ali slej pametno gledati ter presojati svet in življenje. Izobraževanju mladega rodu je treba posvetiti kar največ pozornosti glede na količino in glede na kakovost izobraženosti: ves narod bi si naj v šoli pridobil so-

ludnejših temeljev za svojo izobrazbo. Prav tako naj skrbi šola, da se i strokovno i vobče za čim dovršenejši storitve

kvalificirajo taki poedinci

ki kažejo dovolj sposobnosti, da bi prej ali slej lahko postali množico drugih — voditelji. Bistvo izobrazbe brezpogojno zahteva od učitelja, da dobro pozna in pri svojih ukrepih vedno upošteva dvojico stvari: svet in življenje, odkoder se jemljejo izobraževalne dobrine, in pa gojenčeve osebe, ki bi se imela tako in tako oblikovati.

Snov, zlasti pa količina snovi, ne sme otroku, oziroma mladostniku dušiti mišljenje, hotevanja in dejanja, kar se rado dogaja v »stari« šoli, ki bi učenca najrajši napravila kar »fix und fertig« za življenje. Prav tako ne smejo subjektivni utripi učenčevega doživljanja in izražanja, ki jih »nova« šola toliko poveljuje in pospešuje, enostranski samega sebe postavljati za merilo vseh danih dobrin in vrednot. Marveč nekaj tretjega, višjega: samostojno pa vestno dajati enotnega, čim globlje zakoreninjenega smisla vsemu, s čimer bo prišel pozneje v življenju v dotiko — tega bi se naj mladi rod naučil v šoli.

Seveda nikdo ne more drugemu dajati, česar sam nima. Izobraževati koga, se pravi, pomagati mu, da se čim bolj razvije v notranje, trdno zakoreninjenega, duhovno svobodnega in samostojnega človeka, t. j. človeka, ki zna prav živeti. A takšen je samo tisti, ki je vaje

vestno razsojati

kaj je v danem položaju (kamor ga je postavilo izvrševanje poklica, politično udej-

stvovanje . . .), prav in kaj ne, ker je tudi voljan

odločiti se

za tisto, kar smatra za pravo, oziroma za boljše. To morda najvišje kulturno poslanstvo pa z uspehom izvršuje

edinele učitelj — vzgojitelj

ki je sam zares notranje trdno zakoreninjen, duhovno svoboden in samostojen. Zares, naglašam! Če se tvoje dejanje in nehanje in zlasti še tisto, kar pri pouku in drugde govoriš v šoli, ne krije s svojim pravi mišljenjem, hotevanjem in dejanjem, tedaj je tvoje učiteljevanje mlata prasne slame.

Zivljenje se ušga edinele ob življenju, ali drugače rečeno, duha si oblikuje edinele na ta način, da

podoživljaš,

kar je neposredno doživljal notranje bogat človek, ko se je na tem ali osem poprišče resno prizadeval, da bi razrešil »sveto uganke«, ter je prav v tem prizadevanju po duhu rasel. Tak oblikovatelj človeške duše so: Sokrat, sv. Avgustin, Danton, Newton, Rembrandt, Pascal, Kant, Prešeren, Marx, Tolstoj, Cankar, Krek . . . Kaj bi nam za življenje lahko bil recimo Prešeren, če bi v naših dušah oživel vse, kar je ta največji sin svojega naroda mislil, čutil, hotel in izvršil na vseh postajah svojega življenja!

Zborovanje je bilo številno obiskano ter je učiteljsvo z velikim zanimanjem in odobravanjem sledilo izvajanjem prof. Ozvalda. Žal, da je bila debata nemogoča zaradi kopice zanimivih idej, ki jih je predavanje vsebovalo v vseh treh delih, na katere je bilo razdeljeno. Učiteljsvo je z veseljem sprejelo predlog, da se bo debata vršila, ko bo predavanje objavljeno in bo tako imelo priliko temeljito proučiti predavateljeve misli.

Pozor, mariborski trgovci, obrtniki in drugi!

Oglase za »Slovenski Narod« sprejema podružnica »Slov. Naroda«, Hinko Sax, Maribor, Grajski trg, in uprava »Večernika«, Aleksandrova cesta.

Mali oglasi vsaka beseda Din 0.50.

Dela na vrtu pred pomladjo

Nepravilno in pravilno sajenje ter obrezovanje lepotnega grmičja in drevesc

Pred leti sem spoznal neki vrt, ki se mi je zdel nad vse lep. Samo sonce in rože so ga bile. Še pozneje sem se ga spominjal, misleč, kako lepo se bo v teku let razvil. Lani me je zopet zaneslo tja mimo. Popolnoma nasprotna slika se mi je nudila. Razočaran sem obstal. Rože so izginile med travo, povsod sama puščoba in senca. Celo obrisi nekdanje lepote so izginili. Krasnimi eksemplari redkih grmičev so usahnili pod preraščajočim grmovjem in drevjem. Nekaj časa so se borili s pritepenim bezgom, navadno lipovko in hiteli z rastjo, da vjamajo vsaj nekaj solnčne toplote in čistega zraka. Vsele sence so začele spodnje veje odmirati, zgornje tenke in bledčaste sta pa uničila preko zime mraz in burja. Vrtnice, posajene na gredičah med špalirnim sadnim drevjem, so napadle rja in rožne uši; od spodaj so jim odvzemali hrano divji poganjki, zgoraj so jih pa dušile veje zdvihanih palmet, cepelinah na divjak. Vrt je postal eldorado rastlinskih zajedalcev in boleznih ter kopriv, ki so se košatile ob ograji. Zaradi izgube gospodarja je vrt pešal, v njem se je pričel brezobziren boj za obstanek, sicer molčec, a tem vstrajnejše se braneč pognal.

Pregosto sajenje

Prvi vzrok, da je začel vrt tako rapidno pešati, je iskati že v začetkih njegove ureditve. Preden so pričeli saditi, je bil narisani lep načrt, po katerem bi se imel ves vrt urediti. Za vsako okrasno rastlino je bil že vnaprej določen prostor, kje naj stoji, da bo s svojimi sosedami ali sama kot samostojna rastlina-soliter krasila vrt. Načrt je bil narisani tako, kakršne naj bi bil vrt čez 10 do 15 let, ko odraste drevje in grmičje. Na podlagi načrta so se pričela osnovna dela. Prva dela so bila končana, zemlja lepo poravnana, pota urejena. Spomladaj se je pričela saditev, pa glej: tako majhna drevesca in grmičja so skoraj izginili v tej prostranosti zemljišča in višini hiše. Vrtnar si je znal hitro pomagati. Posadil je namesto enega po pet grmičev ter s tem napravil skupine gostejše ter za prva leta vrt prijetnejši. Nekaj let je šlo dobro. Med tem je lastnik videl na potovanjih vrste, ki so mu bile posebno všeč. Naročil jih je in posadil v vrt med druge. Zaradi dobre zemlje je grmičje uprav tekmovalo v rasti. Ščasnoma se je razraslo in začelo z vejami siliti v sosedo. Da bi se grmičje razkošilo, so vsako leto nekoliko močnejše obrezovali, pa to ni pomagalo dosti. Namesto lepih oblik in bogatega cvetja je sililo vse v zrak, kakor da išče tam zaščite pred škarkarji.

Namesto da bi bil ljubitelj le iztrebil nepotrebno in pregosto grmičje, ki je imelo pomen samo prva leta, ga je krajšal leto za letom, dokler ni postal vrt talešen, kakršnega sem popreje opisal.

Vrt namreč n. pr. ni kakor hiša, ki je postavljena in gotova v enem letu, temveč rabi mnogo let, preden se ideja razvije in pokaže

Harmonična celota spoja vrta s hišo

v kateri vsaka najmanjša cvetka tvori za se nekaj dovršeno lepega.

Da se v našem vrtu izognemo razočaranju in brezuspešnemu trudu, sadimo drevje po dobro premišljenem načrtu. Gojimo in negujemo posajeno grmičje potrpežljivo nekaj let, da bo pozneje tem večje veselje in radost.

Lopota vrta ne tvori elegantno izpeljana pota, bogata ograja; to je lahko le lep okvir celotne slike. Slika samo pa tvorijo predvsem barve in oblike drevev in grmičja. Da dosežemo uspehe moramo — samoumevno — poznati flor, a ne samo po imenih, marveč tudi po oblikah, barvah, da jih moremo uspešno rabiti. Potrebno je tudi poznati zahteve njih življenja ter razmerje zemlje in podnebja. Vsakemu ljubitelju narave se pri vsakdanjem pregledu ljubljene nehoti razgrinjata tajna življenja rastlin in s tem tudi rešitev vprašani, ki si jih stavi pri vsakem koraku v vrtu. Mnogobrojna so vprašanja, kako je treba rastline saditi, negovati in obrezovati, da ne zaostanejo. Posebno v začetku, če imamo pred seboj neznan vrsto, se nam zgodi, da naše delo nima uspeha. Toda, to naj nas ne straši, saj nam nudi izkušnje, ki jih lahko pozneje dobro izrabimo.

Sajenje

Večinoma vse vrste in vrzti, ki jih gojimo v naših vrtovih, se zadovoljujejo z navadno, nekoliko gnojeno zemljo. Izjemo tvorijo samo rododendroni in acaleje, ki prezimujejo pod milim nebom in zahtevajo šotno zemljo.

Drevje in grmičje pripravimo lahko spomladaj pred brstenjem ali jeseni za saditev. Koreninam izkopljemo primerno veliko jamo ter jo napolnimo z boljšo gnojno zemljo. Pred saditvijo obrežemo korenine z ostrim nožem, vsadimo drevesce ter ga močno zalijemo z vodo, da se zamaže vse nastale luknje okrog korenin. Paziti pa moramo prav tako kakor pri sadnem drevju, da ne sadimo pregloboko, ker bi drevesce hiralo ali se celo posušilo. Okrog jeseni sajena grma pokrijemo zem. z gnojem, da ne zmrznejo korenine. Med letom se zemlja okopje, očisti plevela ter ob suši močno zaliva. Izgleda drevje se sadi prav tako, samo pozneje kakor listnato; najbolje je nekoliko pred vzbrstenjem popkov ali pa na jesen, da se lahko še pred zimo ukorenini. Ker drevje izravnava zemljo, jo moramo vsako leto pognati, osobito v prvih letih.

Razne vrste

Okrasnega drevja je na tisoče in tisoče vrst in vrzti. Vsako leto pošiljajo iz raznih delov sveta nove vrste, ki se dajo z uspehom uporabljati v vrtu. Vrtnarji poizkušajo potom križanja nove vrzti, divne po obliki, barvi listov in cvetov.

Izmed te velikanske množice so tudi v

naših vrtovih zastopniki flore tujih dežel. Skoro vsa plemena listovcev in igličastega drevja gojimo za okrasno okolico stanovanj. Vzemimo samo bukev, ki sejeni v budo. Iz te so nastale potom križanja in slučajne igre prirode divne vrzti: rdečelista (Fagus purpurea), zlatka z rumenimi listi, tricolor s pisanimi listi, bukev-žaluzika in pyramidalis, ki je popolnoma koničaste oblike kakor topol, in pa asplenifolia z izrezljanimi listi. Zaradi točke množice vrzti je res potrebno mnogo ljubezni, da se živimo v njih življenje, zahtevne in potrebe, ker večinoma vsako plemeno in marsikatera vrsta zahteva popolnoma drugo negovanje. Pri listnatem okrasnem rastlinstvu ne zadostuje samo dobra zemlja in primerno podnebje za usoden razvoj, potrebno je tudi obrezovanje, da ga oddržimo v gotovi obliki in pospešujemo nameno, ki ga imamo v vrtu.

Obrezovanje

Prvo vzgojo dore drevesca in grmičja v drevesnici, kjer jih vzgoje v oblikah, primernih njih značaju.

Na stalnem mestu v parku ali vrtu se to delo nadaljuje, dokler se posamezna rastlina ne razvije toliko, da zadobi svojo okrasno vrednost.

Grmi in drevesca rasto v vrtu bodisi posamezno kot solitere ali v skupinah. V skupinah se z obrezovanjem preprečuje zelo nevaren boj za obstanek, prehiteno močnejši nad slabejšimi, soliteram pa pomagajo k bogatejšemu cvetenju ali h karaktistični obliki. Pri saditvi že se vzdržuje ravnotežje med koreninami in vejami. Slabše drevo se s prikrajševanjem prilepi k tvorbi novih mladik.

Pomen obrezovanja je različen in v vsakem primeru je potreben natančen predudarek.

V malih hišnih vrtovih

gojimo večinoma le okrasno grmičje, le senteritja kako drevo.

Vsakomur je znano, kako raste španski bezeg (Syringa vulgaris). Ta napravi na koncih enoletnih mladik cvetne popke, ki se prihodnje leto razvijejo v krasne cvete. Španskega bezga pa ljubijo temu, da se je razkošati ob usti in vmesneje sosedo, ne bomo kratkotalno skrajšali, ker bi ga s tem oropali cvetja. Zato pred brstenjem izrežemo z vrtnim škarkarjem ali žagico suhi les in šibke poganjke o katerih vemo, da ne bo nikdar nič prida iz njih, ker delajo samo goščo. Izrezavati smemo samo v vejnem krogu ter zagladiti rane z ostrim nožem. Nato potrpežljivo počakamo cvetu in po cvetu šele vzamemo zopet škarkar v roko, brez skrbi, da bi poškodovali grm. Po cvetu grm lahko primerno prikrajšamo, pazeti na obliko, ker nam poleti požene nove poganjke in vrbovje, t. i. terminalne cvetne popke. Na ta način krajšamo vse zgodnje cvetoče grmičje, ki imajo terminalne cvetne popke na lankah poganjkov. Tako obrežemo valburum Opulus (Schnee-baßi). Pri acalejah (Azalea mollis - pontica), rododendronih, lesnati potoniki izrežemo samo odveče cvetje. Sem spadajo še zgodnji cvetoča forsitija, prunus triflora, philadelphus - jasmijn, spiraea Thunbergii in umidel. Pri teh izrežemo pozni samo suhe veje, a šele po cvetu jih lahko nekaj skrajšamo glede oblike in izrežemo pregozte veje.

Razne okrasne jablane

rdeče in rožnate (Malus floribunda), višnje, ribez in druge grme, ki tvorijo cvetne popke na starem lesu, ne smemo na noben način škodovati z odstranjevanjem starega lesa. Tu pač moramo po potrebi zaradi oblike skrajšati enoletne mladice, pač pa po cvetu lahko izrežemo preste in pregozte veje.

Pozno cvetoče vrste španskega bezga in spirje obrežujemo sedaj in jih skrajšamo glede na obliko za eno tretjino, odstranimo star les in pregozte šibke veje.

Dalje imamo med grmičjem še eno skupino, ki cvete na enoletnih poganjkih. Sem spadajo buddleja, hortenzija, hypericum in na jesen cvetoče spirje. Te pritrizemo čisto na kratko, ker poženo pri zemlji nove poganjke.

Vrtnice

skrajšamo na dva, tri zdrava očesa, popolnoma pa izrežemo prav slabe poganjke. Pri vrtnicah — plezalkah izrežemo starejši les ter pustimo le lanske in predlanske mladice. Visokih dreves ne obrežujemo redno, ampak izrežemo samo suhe veje, le če drevo zraste preveč ter nam dela s krono neprijetno v vrtu, ga prikrajšamo, v kolikor je pač potrebno. Seveda pazimo, da mu pri tem ohranimo obliko.

Grmičje, ki je podivjalo

ter postalo spodaj golo, prikrajšamo, da se lahko zopet razkrošati.

Jesene in akacije z okroglimi kronami v začetku obrežujemo na 5 do 6 oces, zmene pa, ko se krona razvije v lepo krogo, le na 2 očesi.

Izgleda drevja sploh ne obrežujemo, edino nekatere oblike, n. pr. piramide, da drevo obdrži strogo piramidno obliko. Kot živa meja uporabljamo cipresa se striže spomladaj, predno počne brsketi, drugič pa v poletju.

Pri presajanju moramo grmič in tudi drevo skrajšati za eno tretjino, pri tem pa paziti na obliko in na moč posameznih mladik. To pa zato, da ohranimo ravnotežje med vejami in koreninami. V splošnem bi še omenili, da moramo obrezovati s predarkom, da ne škodujemo vrtu in ne kvarimo sebi veselja, pri tem pa moramo paziti na naravne oblike, da ne postane vrt mazel živih krogov.

Za skrb in trud, ki ga imamo z vrtom sedaj, nas že čez nekaj tednov poplača živoreča japonska kutina, zlatorumena forsitija in drugo pisano cvetje.

Anton Lap.

Darujte za slepe!

ZA PRANJE NOGAVIC

Škorci in kalini ter vesela zgodba slavne-ga Simona Robiča

Sprehajalci pripovedujejo, da so v Ti-volskem parku in na Rožniku opazili že prve škorce in kaline. Ljubitelji prirode so nam prišli povedati to novico z veseljem, češ, da je konec zime, ker so se selivke že vrnile. Star pregovor sicer pravi, da ena lastavica še ne napravi pomladi, in tako bo menda tudi v ljubljanskimi kalini in škorc. Kalin namreč sploh ni selivce, pač se pa v hudih zimah premakne s severa proti jugu celo do Španije, pritisne pa zaradi pomankanja hrane, če so gozdovi pokriti s snegom, tudi v bližino vasi in mest. Zadnje dni, ko je pritisnila zmrazlav, je pojav kalinov po parkih čisto navaden, pa tudi škorce ob tem času pri nas niso redkost.

Ko so jeseni ciparji zasledovali cipe, je bilo na barju polno velikih jat s po več sto kletavah škorcev, ki so se počasi selili čez naše kraje proti jugu, a ne gredo dalje kakor do Male Azije in Severne Afrike, mnogo jih pa ostane, če je zima mila, tudi na obali Jadranskega morja. Vračati se prično že februarja in marca, letos pa ni nič čudnega, če so prvi že tu, ali so pa sploh posamezni ostali pri nas, ker jih ni mraz pognal v toplejše kraje in so si lahko poiskali hrane do sedanjega hudega mraza in zmrazlav.

Besedo o škorcih imajo torej učeni ornitologi in ti naj razlože, če so škorce še lamski ali so že letošnji. Povedali nam pa ti nagajivi ptiči niso prav nič novega, ker vsi dobro vemo, da je zima nenavadno mila.

Da pa naši čitalci ne bodo razočarani, naj povem veselo in resnično storijo o kalinih, ki jim po nemškem pravimo tudi gim-pelini. Nemci jih pa zaradi rdečega ovratnika ali kolarja imenujejo tudi Dompflie ali korarje.

Naš slavni prirodoslovec, pokojni šenturški župnik Simon Robič je bil prav tako velik šaljivec kakor učenjak. Ves učen svet ga je visoko cenil, le v oči škofa Missije ni našel priznanja in je do smrti ostal le ubogi hribovski fajmošter, znan daleč okoli po svojem originalnem slammiku iz smrekovih storžev.

Pa je bila birma tudi visoko na šenturški gori in prišel je k učenjaku Robiču z velikim spremstvom aristokratski knez in škof dr. Missia, prvi slovenski kardinal. Župnik ni imel kaj, ampak kmetje so poskrbeli, da je bila pripravljena imenitna pojedina.

Ko je po birni prišel škof iz cerkve in stopil pred dolgo pogrnjeno mizo ter dvignil trvaležni pogled proti nebu, so mu oči nenadoma obstale na veliki zeleni peči v kotu. Na nji je lepo po vrsti stalo 12 nagačenih kalinov z rdečimi kolarji, torej pravih korarjev, sredi med njimi pa rumenokljun kos, čisto črn kos. Župnikovi prijatelji so trepetali, a pred velikim učenjakom se je zjasnilo celo strogo škofovo lice in vprašal je Robiča nemško:

»Kaj pa je to?«

»To je šenturški kapitelj, na sredi pa jaz . . .«

Viharja sicer ni bilo, bilo pa tudi ni rdečega kolarja za Simona Robiča. Kaj pa, če je škofu hotel vedno tolerantni Robič le pokazati, da so škofski svetovalci gim-pelini, škof sam pa do kljuna črn, črn kakor kos,

A. G.

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše

Bohemski karneval SK Ilirije

Drevi ob 20. v Unionu

SK Ilirija priredi dnevi ob 20. »Bohemski karneval« v Unionu, za katerega vlada v javnosti ogromno zanimanje. Zdi se, da bo prireditev po vsem aranžmaju, dekoraciji, kakor celotnem programu menda res ena najlepših v predpustni sezoni. Že dejstvo, da igrata oba najboljša orkestra Ljubljane, Merkurjev Dancing band in Emona Jaz, bonajvečja privlačnost za plesalce. Na račun pa pridejo sploh vsi, ki so dobre volje. Zabava bo demokratična, nepriljubljena, vesela in razigrana. Na plesu bo izvoljena najlepša maska, potem kraljica plesa itd. Da bo razpoloženje najboljšo, je poskrbel Ilirija z vsem programom. Dostojne maske dobrodošle! Pričetek ob 20.

Dnevne vesti

— Opozorilo izletnikom v Mojstranu! JZSS opozarja vse izletnike ki si hočejo ogledati smučke tekme za državno prvenstvo v Mojstranu, da pridejo z jutranjim vlakom pravočasno na čili, kajti tekmovalne se prične ob 11. ali 11. dopoldne.

— Otvoritev železnice Krapiua - Rogatec. Muzika Dravske divizijske oblasti koncertira pod vodstvom višjega kaplana g. dr. Jos. Čerina pri slavnostni otvoritve nove železnice, pri sprejemu gostov v Rogatec Slatini in pri slavnostnem banketu.

— Vseslovenski kongres geografov v Jugoslaviji. V Splitu je priselil se dni znani geograf profesor beogradske univerze Bora Milojević, da pripravi vse potrebno za bivanje udeležencev vseslovenskega geografskega kongresa, ki se vrši v začetku maja v naši državi. Kongresu bo prisostvovalo 500 geografov, posvetovanj pa se bodo pričela v Beogradu, dočim se delo kongresa nadaljuje v različnih mestih Jugoslavije. Kongresisti bodo posetili poleg Beograda Železna vrata, Niš, Skopje, Kosovsko Mitrovico, Kraljevo, Sarajevo, Dubrovnik, Split, Plitvička jezera, Ljubljano in Zagreb, kjer je zaključek kongresa.

— Spominski večer skladatelju Franju Vilharju v Zagrebu. V četrti zvečer je priredilo društvo »Hrvatska Zena« v svojih prostorih izredno uspel spominski večer pokonnemu skladatelju Franju Vilharju. Na programu so bile večinoma izbrane Vilharjeve kompozicije. Naval na dvorano je bil naravnost ogromen. Profesor dr. Rudolf Horvat je predaval o Vilharju, njegovem kompozitorskem delu in njegovem pomenu za našo glasbo. Prireditev je v vsakem oziru lepo uspela.

— Uradni list kr. banske uprave Dravske banovine št. 31 z dne 14. t. m. objavlja zakon o verski zajednici židov v kraljevini Jugoslaviji, zakon o zatiranju nalezljivih bolezni, predpis o prijavi vojnih invalidov za prejemanje rodbinskih dohodov ter uredbo o prazniških po sodnih stopanjih in o ostalih zakonih, razen meničnega in čekovnega zakona.

— Preselitev Jugoslov. Rudolf Mosse d. d. oglašni zavod, Zagreb, je preselil svoj urad v nove prostore, Jelačićev trg 5 (mezanin), telefon 35-62.

— Dražba občinskega lova Križe, ki naj bi bila 20. februarja t. l. v občinskem uradu v Trzinu, se preklicuje, ker se bo lov podaljšal do naslednjemu zakupniku.

— Nesreča pri vožnji vina. Novomeški gostilničar G. Žič, rodom Dalmatincec, je naročil nekaj vina iz Dalmacije. Voznik je došlo vino vozil s kolodvoru proti Kandiji. Vinski duhoviti so med potoma vzkipeli ter raznesli sod s sladkim dalmatincem, ki ga je bilo približno 10 hl.

— Biki nabodel pastirja. V Filipovem se je v sredo popoldne na posestvu Mihe Perčiča pripetila strašna nesreča. Posestnik je prodal mladega plemenskega bika v Veprovac in v sredo dopoldne so hoteli bika odpeljati. Ko je pastir Miha Harijunc položil bika vrv okoli vratu, je žival nenadoma podivjala in iztrgala pastirju vrv iz rok. Biki se je zaletel proti skupini oseb, zbranih na dvorišču. Podrl je na tla gospodarja Perčiča, ki mu je skočil na pomoč Harijunc. Nenadoma se je bik okrenil in se divje zaletel proti pastirju. Besna žival ga je nasadila na roge in mu razparala trebuh. Seje po težki borbi se je drugim uslužbencem posrečilo bika obvladati. Težko ranjenega Harijunga so prepeljali v bolnico v Vrban, kjer se bori s smrtjo.

— Berač, ki je imel vstih 82.000 Din v suknjiču. V Rumi so te dni našli v nekem skednju mrtvega neznanega berača. Pri preiskavi so ugotovili, da je kmet mož v suknjiču vstih 82.000 Din v bankovcih. Kdo je mrtvec, doslej še niso mogli ugotoviti.

— Najnevarnejši razbojnik Bosne prijet? Iz Krupa poročajo, da je bil tam prijet največji zločinec in razbojnik Bosne Mutić, ki je bil nedavno pred okrožnim sodiščem v Bihaču zaradi umora lastnega očeta obsojen na smrt. Zdi se, da je pri njem zločinski instinkt podedovan, kajti tudi njegov ded je ubil svojega očeta, njegov oče pa deda. Istočasno kakor proti Mutiću se je vršila razprava tudi proti razbojnikom Karanoviću, Rodiću, Tomljenoviću in Buljubašiću. Zločinci so se domenili, da pobegnejo. Ko se jim je zdelo prilika najbolj primerna, so napadli stražo, ji vzeli orožje ter z okoli na nogah vred pobegnili. V borbi so ubili enega paznika. Seveda so oblastva za njimi izdala tiralice in razpisala nagrade na njihove glave. V sru Japra je orožniška patrulja našla na zločince, v borbi pa sta bila dva orožnika ubita, dočim je bil tretji težko ranjen. Zaradi naporenega večdnevnega zasledovanja so oboleli še trije orožniki, ki so vsi podlegli boleznim. Buljubašić se je kmalu nato v Bihaču sam javil oblastem, Tomljenoviću so ujeli po spopadu, ko je bil ranjen v nogo. Mož je kmalu nato v zaporu na jetiki umrl, Karanović je bil v okraju Prijedor ubit v spopadu z orožniki, dočim o Mutiću in Rodiću ni bilo slišati. Sedaj poročajo, da so ujeli tudi Mutića, ki je bil strah in trepet vsa prebivalstva.

— Smrtina kosa med ameriškimi Sloveni. Dne 26. januarja je preminul v Clevelandu eden najstarejših tamošnjih naseljenec Franc Rus. Pokojni je bil rodom iz Smihela na Dolenjskem, star pa je bil 55 let. V Ameriko je prišel kot 13letni deček. Sprva je bil sprevednik cestne železnice. S pridnostjo, varčnostjo ter primernimi študijami je postal kasneje notar ter je otvoril lastno pisarno. — Dne 25. januarja je v kraju Ely, država Minnesota, umrl Janez Mrhar v starosti 62 let. Zadela ga je srčna kap. Zapustil je ženo, štiri sinove in tri hčerke. — V kraju Forest City sta se v rudniku smrtino ponesrečila Aljzaj Markel in Peter Kobliček, rodom iz Hranjnika. Ponesrečena rudarja sta si bila svaka.

— Viš - Glince. Obsrtino in podporno društvo ima svoj redni občni zbor v ponedeljek 17. t. m. ob 8. zvečer v dvorani Društvenega doma na Glincih. Člani obvezni. — Odboj. 112n

Maskarada Sokola I pustno soboto — 1. marca TABOR

Iz Ljubljane

—lj Poroka. Na Brezjah se je davi poročil g. Jože Oblak, uradnik ljubljanske železniške direkcije, z gđ. Franciško Grilc, posestnikovo hčerko iz Radovljice. Cestitamo!

—lj Zanimive razprave pred senatom petorice. Za 25. t. m. je določena pred velikim senatom ljubljanskega deželnega sodišča kazenska razprava proti 30letnemu oženemu delavcu Leopoldu Jelnikarju iz Gradca pri Litiji. Jelnikar je obtožen umora lesnega trgovca Ivana Rotarja iz Litije. Jelnikar je, kakor znano, lani 9. septembra s kuhinjskim nožem zabodel Rotarja od zadaj v vrat. Rotar je v nekaj minutah zaradi izkrvavitve podlegel poškodb. V začetku meseca marca se bo vršila glavna razprava proti Jelnikarju Iv. Rutarju iz Skoflje Loke, ki je ustrelil svojega sina Pavla zaradi neprestanih domačih preprirov.

—lj Ribji trg. Ob petih običajni ribji trg je bil večer prav slabo založen z ribami. Domačih rib sploh ni bilo na trgu. Morskih rib je bila prav neznatna množina. Izostali so celo drugače običajni žabji kraki, ki jih prodajajo po Din 0,75-1 komad.

—lj Nevarnost gozdnih požarov. Lepo vreme nudi priliko, da se po gozdovih in travniških vršeh prvi pomladanska očistevalna dela. Po gozdovih grabijo stelo. Mnogi neprevidni setalci po Rožniku in drugod mečejo cigaretna ogorke kar malomarno v stran v travo in listje. Večkrat je na Rožniku zgorel večji kup listja, ki ga je neki mlad sprehajalec zažgal. Nadzorstvo mestnih nasadov in gozdov je odredilo najstrožjo kontrolo in bo vsak setalec, ki bo zasadel, da meče ogorke v listje in da dela škodo nasadom in gozdovom, prijet ter občutno kaznovan.

—lj Delavski oder bo uprizarji jutri v nedeljo 16. t. m. ob 20. v dvorani Delavske zbornice na Miklošičevi cesti Gogoljevo »Ženitev«, ki je postala po gostovanju Huđoštenikov splošno znana. Pri uprizarji Delavskega odra je režija komedije usmerjena v modernem pravcu. Zato bo predstava za vsakega prijatelja gledališča zanimiva. Režira Fr. Petro.

—lj Podporno društvo železniških uslužbencev in upokojencev v Ljubljani ima svoj letošnji občni zbor dne 23. februarja ob 8. uri zjutraj v salonu restavracije na glavnem kolodvoru v Ljubljani z običajnim dnevnim redom. K občni udeležbi vabi odbor. 91n

—lj Društvo »Soča« naznanja vsem članom in prijateljem, da predava danes, v soboto 15. t. m. v salonu pri Levu g. prof. Emil Adamič o temi: »Moje potovanje po Bolgariji«. Društvo vabi vse člane in tudi druge prijatelje in znance, da se ravno sedel dela za prijateljske zveze z Bolgarijo. Po predavanju nastopi iz prijaznosti kvartet »Ljubljana«. Pričetek ob 9. zvečer. Vstop prost. 108n

—lj Društvo za zgradbo Sokolskega doma v Siskli ima svoj redni letni občni zbor jutri v nedeljo dne 16. t. m. ob 9. dopoldne v spodnji dvorani hotela »Bellevue«. K občni udeležbi vabi odbor. 111n

—lj Občinski streliški društva v Ljubljani obvešča svoje članstvo, da se vrši v nedeljo dne 16. t. m. streliške na vojaškem strelišču. Sprejemajo se tudi novi člani. Streliške za člane strogo obvezno. Začetek ob 9. dopoldne. 107n

— Na svidecje v nedeljo zjutraj pri »Riču na Orčiču«. — Sveč golač. 100n

PLES Jadranske Straže v naročju nošah 22. febr. Union

—lj Umrlj so v Ljubljani: Karel Cvetraček, fotograf, 18 let, Kolodvorska ulica; Marija Malovrh, zasebnica, 90 let, Aleševčeva cesta 29; Marija Kumer, užitarica, 78 let, Illova 48; Janez Dular, posestnik, 68 let, Potok pri Novem mestu; Angela Grčar, hči delavca, 4 mesece, Moste; Janez Slane, sin posestnika, 14 let, Stari trg; Janez Kaber, delavec, 49 let, Medvode; Andrej Briški, čuvaj, 66 let, Glazuta pri Ribnici; Franciška Zelenikar, dijakinja, 19 let, Sv. Petra cesta 19; Slavko Naglič, sin delavca, 8 mesecev, Smarjno 42; Marija Prešern, hči posestnika, 6 let, Hraše 5; Josip Košir, mizar, 40 let, Mojstrana; Jožeta Lenček, 64 let, Loke pri Trbovljah; Josip Ziberna, komisar finančne kontrole, 29 let, Carvo selo; Alojzij Skrabar, sin šivilje, pol leta, Izanska cesta 19; Viad Budua, hči rudarja, pol leta, Dovško 25; Urša Mihan, občinska sluga 93 let, Sela.

—lj Ogledje si pomladne novosti za gospode in dame pri trdnici Novak, Kongresni trg 15. 113/n

—lj Podporno društvo slepih se je preselilo Pod Trančo št. 2—III. levo. 471n

Iz Celja

—c Velika proslava 80letnice Masarykovega rojstva. Po nalogu SSKJ bo priredila Celjska sokolska župa skupno s Celjskim Sokolom in vsemi celjskimi nacionalnimi društvi 9. marca ob pol 11. dopoldne v veliki dvorani Narodnega doma v Celju veliko proslavo 80letnice rojstva predsednika ČSR dr. Tome Masaryka. Podoben spored bo obavljen pravočasno.

—c »O pomenu umetnosti v življenju« bo predaval v ponedeljek 17. t. m. na celjskem ljudskem vsesilskiš v meščanski šoli z začetkom ob 20. univ. prof. dr. A. Baza la iz Zagreba.

—c Drevi bo zaključni plesni venček »Trgovskega društva« v Celju v veliki dvorani »Celjskega doma« in ne v mali, kakor smo pomotoma poročali. Vstop je prost.

—c Dežurno lekarniško službo v Celju ima od danes do večveš prihodnjega petka 21. februarja lekarna »Pri orlu« na Glavnem trgu.

Občni zbor trgovske »Pomoči«

Ljubljana, 15. februarja. Sročil se je vršil v zbornici TOI občni zbor trgovskega dobrodelnega društva »Pomoč«. Otvoril ga je s kratkim nagovorom g. K. A. Kregar, nakar je podal tajnik g. Smuc naslednje tajniško poročilo:

Ob pričetku delovanja našega društva smo zbrali 732 članov. Dne 29. januarja l. 1928 smo zaznamovali že pristenek in je šlo društvo 935 članov. L. 1929 na dan občnega zbora je društvo štelo 1041 članov, dočim imamo z današnjim dnem le 1022 članov, torej 19 članov manj kakor prejšnje leto. Ta padec je zaznamovali na račun onih članov, ki so z vplačili zaostali in katere je društvo izključilo.

Letos šteje društvo iz vrst trgovstva 502 člana, soproj 163, bančin in drugih nastavljenec 151, njihovih soproj 36, trg. potnikov 57, trg. sotrudnikov 113.

Po starosti je od 20. do 30. leta 103 članov, od 30. do 40. leta 298 članov, od 40. do 50. leta 362 članov in od 50. do 60. leta 184 članov ter od 60. leta dalje 75 članov.

Na posmrtninah smo izplačali l. 1927. v času od septembra do incl. decembra samo en smrtni primer v znesku Din 7320, l. 1928. je društvo izplačalo na posmrtninah že 105.175 Din, l. 1929. pa že 141.090 Din za 14 smrtnih slučajev.

Največ smrtnih primerov imamo zaznamovati v starosti okrog 50 let. Vzrok smrti v večini primerov je bila tuberkuloza.

Društveni odbor je imel 6 sej in je bilo rešenih 681 vlog.

Iz te statistike je razvidno, da društvo lepo uspeva kakor tudi, da redno izplačuje posmrtnine. Treba je le intenzivnejšega delovanja med člani samimi, če se hoče, da bo društvo imelo večje rezerve in izplačalo tudi večje posmrtnine prispevke. Kakor vsa društva, ki slonijo na vzajemni podlagi, tako se tudi to bori s težkočami, ki pa ne smejo ostrašiti, temveč naj vzpodbude, da se društveno delovanje razširi s pridobitvijo novih članov.

Računski zaključek za l. 1929., ki ga je podal G. Zelenikar, izkazuje saldo dne 31. decembra 1929. v znesku 115.742 Din.

Sprejet je bil proračun za l. 1930. in soglasno odobrena spremenjena pravila. Pri volitvah so bili izvoljeni v upravni odbor: Arhar Anton, lastnik trgovske posredovalne pisarne; Bahovec Ivan, trgovec; Elsbacher Konrad, veletržec in nabavnik gremija trgovcev, Laško; Franke Leo, prokurist Jadranske - podnavske banke; Kregar K. A., trgovec; Kastelic Edmund, trgovec in nabavnik gremija trgovcev, Novo mesto; Kavčič J. J., veletržec, poselovodci Zveze trgov. grem.; Krek Josip, knjigovodja; Krek Janjo, trgovec in predsednik društva trg. potnikov in zastopnikov; Lejovic Milivoj, tovarnar; Leonardič Stanko, trgovec in nabavnik gremija trgovcev, Nova vas; Pavlin Franc, trgovec; Pfeifer Ivan, trgovec, Kranj; Šiligoj Franjo, uradnik Gospodarske zveze; Seljak Karel, trgovski zastopnik; Sporn Josip, trgovec in nabavnik gremija trgovcev za ljubljansko okolico; Ježica; Zelenikar Ivan, trgovec in Mešcer Fran, trgovski sotrudnik; v nadzorstveni odbor: Ivan Jelačin ml., veletržec in predsednik Zbornice za TOI; Ivan Gregor, veletržec in nabavnik gremija trgovcev; Smrkolj Albin, veletržec; Kováč Franc, trgovec; Plahar Josip, trgovec.

Kako je Macarol delal čezdajansko in ženitovanjsko pismo

Macarol si izgovarja živež in druge pravice — Zaradi tečice se je ženitovanjska pogodba razdrla

Letošnji predpust je dolg, s čemur je ustrezno plesa in zabav željnemu mlademu svetu, ki se vrti po plesnih dvoranih, čeprav je v žepu suša in ko dostikrat potem poje mladi človek čez teden žalostno pesem: Kruleta! moi en trebuch, kaj palčevna! vsem se delutai. Drugače je na kmetih. Predpust je čas veselih in bogatih svatb, ko godci neprestano muzicirajo srečnim ženinom in nevestam.

V finančnih zadevah je še nekemu predpust prav koristen. Notarjem. Za nje je sedaj prava sezona »čezdajanskih in ženitovanjskih pisem«. Bajc, kakor zatrjujejo poznavalci razmer, notariji že dolgo niso v naši dični dravski banovini sestavili toliko teh važnih pogodb kakor letos. In državni fiscus je tega tudi vesel! Zakaj za izročilne, ženitovanjske in slične pogodbe je treba prav mnogo »štampilnov«, ter se morajo plačati velike takse!

Nekje v lepi dravski banovini — kraj je za enkrat, če ne pride do kake tragedije ali pravde, postranska stvar — se je nedavno pred izkušnjim in velepraktičnem notarjem primeril prav drastičen in obenem tragično-komičen dogodek.

V veliko pisarno uglednega notarja je vstopila večja skupina, dva postarna kmečka očeta, dve še brhki materi, mlad fant-korenjak zdravil lic in iskrehi oči ter črnoko, črnolaso dekle bujne rasti.

— Dober dan, oče Macarol! Dober dan, oče Meden! je notar nagovoril oba voditelja skupine. Poznal jih je kot trdni in premožni kmečki grči. Pa že na prvi pogled je notar kot praktičen človek uganil, kaj je prignalo oba možakarja v tem predpustnem času k njemu, ko je zagledal zadaj mladi naraščaj.

— Gospod notar, stari bomo čez dali, mladi se bodo pa ženili, je šaljivo pripomnil oče Macarol in nadaljeval: Že me tišči osmi križ. Treba je mlado moč na moji kmetiji. Vse izroči sinu Janezu. Meden pa da mojemu sinu svojo hčer Rezičko. Zato bomo napravili tudi ženitovanjsko pismo. Tako napišite v pismo, da ne bo nobenih razprtij in da bo vse držalo kot pribito. Saj znate!

Po kratkih informacijah je gospod notar odpeljal lepo skupino v zemljiško knjigo, da so natančno določili, koliko zemljiških vložkov nosi Macarolovo ime in koliko je na posestvu bremen in dolga. Zemljiška knjiga je bila in puncto bremen in dolgov čista in nepopisana.

Notar piše pismo čezdajansko...

Po povratku iz zemljiške knjige je g. notar še enkrat v vseh podrobnostih izprašal Janeza Macarola st., kaj mora vse priti v izročilno pogodbo, očeta Medena pa o hčerini doti in drugih stvarih. Notar je odvažno in z vsa avtoriteto sedel za svojo pisalno mizo in začel mlademu pisarju, ki je tupatam poškljival na čedno nevesto, narekovati najprej obširno in važno izročilno pismo. Še šablonski uvod so vsi pazljivo poslušali, zlasti ko je notar spregovoril:

— Pred menoj notarjem N. N. sta se meni osebno znana Janez Macarol st. in Janez Macarol ml., prvi kot izročevalc, drugi kot prevzemnik, sporazumno dogovorila in sklenila ter podpisala naslednjo izročilno pogodbo...

In začel je g. notar sestavljati pogodbo od točke do točke. Pri mnogih točkah je stari Macarol trdovratno branil svoje in svoje žene Katre pravice. Venomer je povdarjal:

— Natanko zapišimo, da ne bo potem večer kreg in prepir.

Notar je začel. Stari in mladi Macarol in vsi drugi so resno pritrjevali notarjevim besedam, le nevesta je nekam leseno sedela na lesenem stolu.

G. Janez Macarol st. izročila in prepušča G. Janezu Macarolu ml. v njega popolno in nepreklicno last vse svoje premočino in nepremično premočeno z vsjo živino in mrtvo pritlikino, sploh vse, kakor stoji in leži... — Kaj si, oče Macarol, izgovorite za-se in ženo in kaj izgovorite otrokom?

— Otrokom nimava dosti. Samo Janeza in hčer Micko. Micki natančno zapišimo doto in kakšno naj bo bala!

Začelo se je nato znova živahno pregovarjanje in barantanje med posamezniki in notarjem, ki je končno vestno zapisal: — Polnoletni Katarini Macarol, hčerki izročevalčevi, izplača prevzemnik doto po 20.000 Din, plačljivo ob nje možitvi ter pripravi veliko in lepo balo.

—Natančno zapišite, gospod notar, kaj mora biti vse v bali! je stari Macarol opozoril notarja, ki je nadaljeval:

Balo tvorijo: dve omari iz orehovega lesa, ena nizka, druga visoka, ena kredenca, ena kuhinjska mizica, ena velika miza, šest stolov, dve postelji s posteljinno, ena skrinja, 2 m široka in 20 m dolga kotelina, 10 brisač, namizni prt...

— Oče, saj je tega dovolj, je pripomnil boječ sin.

— Ne! Previdni in natančni moramo biti! je oče rezko zavrnil sina. In notar je nadaljeval: en čeber, en perivnik, ena smetnica, en skaf za vodo, en jerbasa...

— Pa lep mora biti, da Micko ne bo sram nositi žegen o veliki moči v cerkev, je prekinil stari Macarol...

...dalje en valjar, ena velika in ena mala ponvica, ena medja, vsa kuhinjska po-

soda in likalniki... Notar je končal naštevaje bale in vprašal navzoče:

— Ali je prav tako?

— Vse je prav in pošteno zapisano, je zbor umisno pritrdil, le mogoči Macarol je pripomnil:

— In zraven pristavite še šest mesnikov pšenice!

— Zakaj to, je notar začuden vprašal.

— Zato, da bo moja Micka prinesla k hiši, kamor bo prišla, božji blagoslov in dosti kruha, ker zlati klas je rešil zmeraj nas.

Težave za vžitek in poboljšek

— Oče, sedaj pridemo na Vaš in vaše žene vžitek in priboljšek, je notar resno pripomnil, obrnjen k Macarolu, ki je govoril k sinu trdo povdarjal:

— Vžitek mora biti natančno v pismu zapisan, še večje ne sme manjkati. Vse natančno in pošteno! Ne maram nobenih pravič. Jaz se nisem tožaril in preganjal z očetom po sodnih hiš in tudi ti se ne sme.

In začeli so pred notarjem obravnavati velik obseg vžitka in vse druge pravice.

— Napravite, gospod notar, tako, da bomo vsi v božjem miru živeli, je pripomnila krepka Macarolka.

— V »štibelcu« bova s staro spala. Vse naj bo tako kot sedaj, je začel Macarol in naštel vse svoje zahteve in želje. Sin — prevzemnik lepega posestva je le priklimal. In notar je pisal:

Dosmrtno stanovanje v »štibelcu«. Skrbeti za to, da bo »štibelc« po zimi vedno dobro zakurjen. Pravico njemu in ženi do zapečka v veliki sobi ob ženskem času. Sploh dovoliti njima prostor pri peči in na peči. Dovoliti njima prosto in neovirano kretanje po hiši, okoli hiše in po vrtu.

— Kako je s prehrano? je nadalje povpraševal g. notar.

— Skupno hrano in kruh...

— Torej zapišimo: dosmrtno prehrano pri skupni mizi in odprtem kruhu.

In kakšen naj bo priboljšek?

— Meni zapišite en »paketic tobaka za fajfo« vsak teden. Potem vsako nedeljo en »ferkelc vina«. Zapišite tudi, da imava dosmrtn vžitek tiste jablane, ki je na vrtu druga od hiše in ki ima dvoje vrst jabolk. Žena ima pravico do reje dveh kokoši in krmo za kokoši, tudi za oba 2 litra mleka na dan in vsako leto za pust 10 suhih kranjskih klobas.

Natančno je notar zabeležil, kakšno obleko mora sin dajati vsako leto roditeljima. Macarol je ženi izgovoril med drugim eno pleteno jopico, dva koteninasta ošpetja in še marsikaj.

— Vse je v redu, gospod notar! Še to dajte v pismo, da imava petkrat na leto pravico do konja, do vprege in kolesja, da se lahko popeljeva, kamor hočeva. Pa še slapca nama mora dati, je Macarol zaključil.

— In če ne bi mogli skupa živeti? Kakšen nadomestek za živež naj določimo? je vprašal notar.

— To je težka stvar! Napravite po svoji skušnji in previdnosti!

— Najpametneje je, če določimo, da se izvolijo trije občinski možje, ki naj skupno določijo pravičen nadomestek za živež in drugo.

— To bo najbolje! Občinske močje pokličemo in ti bodo napravili sodbo, je pripomnila Macarolka. Njena je obveljala.

Ženitovanjsko pismo

Notar je naposled, ko je v pismo vstavil še mnoge druge formalne določbe, omenil, da je izročilno pismo končano in da sedaj lahko govore o ženitovanjskem pismu. V glavnih točkah je bil dosežen sporazum med Macarolom, Medenom, ženinom in nevesto. Tudi Macarolka in Medenka sta imele pri tem važno in tehtno besedo. Meden je določil nevesti, svoji hčeri Rezički 25.000 Din dote. Domenili so še druge poglavitve stvari, kako naj dedujeta ženin in nevesta drug po drugem. Komčno je Macarol pripomnil:

— No, o bali smo se že doma nekaj pogovorili? Ali boš dal, Meden, tudi tisto jumičko?

— Nak, tega pa ne. Dosti je 25.000 Din. Takoj jih plačam po poroki. Saj si ti dal hčeri samo 20.000 Din.

— Denar je denar! Bala je bala! V nedeljo smo se domenili, da daš tudi tisto jumičko. Saj si prikohtenal, ali ne?

— Nikdar, moj Macarol! Rekel sem samo, da bomo o tem še govorili, je Meden ugovarjal.

— Z Rezičko mora jumička k naši hiši! Če ne, pa ke vse razdere.

— Pa naj se! je ogorčeno odgovoril Meden. Ženin in nevesta sta se spogledala. Mito jima je postalo. Macarolka in Medenka sta se začeli zavzemati vsaka za stališče svojega moža. Nastal je prepir. Macarol je prvi p

Borba proti Zeileisu in njegovim metodam

Berlinski zdravniki, na čelu jim prof. dr. Lazarus, so odločno proti Zeileisovim metodam in navajajo, da gre za sugestijo množice

O čudodelnem zdravniku Zeileisu se je govorilo in pisalo že davno. Može je dni zopet v ospredju senzacijske afere. Kakor znano, je slovit berlinski zdravnik, prof. dr. Paul Lazarus, označil Zeileisovo zdravljenje kot navaden humbuk in za sugestijo množice.

O tem je predaval dr. Lazarus na seji društva berlinskih zdravnikov, potem ko se je sam osebno prepričal o načinu in metodah zdravljenja dr. Zeileisa. Dr. Lazarus je bil namreč sam v Gallsbachu.

Seveda je izjava slovitega profesorja zbudila precejšnjo pozornost in razumljivo je, da se je čutil Zeileis zelo prizadetega. Zato je pozval prof. Lazarusa, da naj izjavo prekliče, ker ga bo v nasprotnem primeru tožil. Zaprotil je tudi berlinsko medicinsko društvo, naj mu izroči protokol seje, na kateri je predaval dr. Lazarus.

Berlinsko medicinsko društvo je prošnjo odklonilo z motivacijo, da je dobesedno poročilo o seji objavljeno v družbenem glasilu in da je vsakomur na vpogled. Ta odgovor zbujajo nehoti vtisi, da so berlinski zdravniki složni proti dr. Zeileisu. Ker tudi prof. Lazarus ni prekllical svojih izjav, pričakuje sedaj napeto vsa javnost, kako se bo razvila afera in kako se bo spor končal. Znano je namreč, da ima čudodelni zdravnik iz Gallsbacha ogromno množico pristašev iz vseh krogov in slojev občinstva, ki prisegajo nanj in na njegove metode, češ da so najuspešnejše. Pripetilo se je celo, da so po Zeileisovi metodi začeli zdraviti tudi zdravniki. Tako je na Kurfürstendammu v Berlinu, torej na najpomembnejši ulici, otvoril neki zdravnik atelje in objavil, da zdravi popolnoma po Zeileisovemu načinu. Novi Zeileisov apostol je tudi v drugih dejanjih sličen svojemu mojstru, ker so honorarji, ki jih zahteva za zdravilne, malenkostni. Vse kaže, da je bilo tudi to povod, da so berlinski zdravniki ostentativno nastopili proti dr. Zeileisu in njegovim metodam.

Podoba je, da bo res prišlo do tožbe. V tem primeru bo pač moral dr. Zeileis dokazati, da zna zdraviti in gotovo je, da bo v dokaz za to privedel celo vrsto po njem izlečenih oseb. Dr. Zeileis stremi namreč za tem, da ga priznajo tudi zdravniški znanstveniki. Na seji berlinskega medicinskega društva so v sredo zopet obravnavali metode zdravljenja dr. Zeileisa. Zdrav-

nik prof. dr. Paul Lazarus je ponovno kritiziral zdravljenje dr. Zeileisa, češ da gre zgolj za sugestivne vplive njegove metode. Izjavil je tudi, da kljub Zeileisovi grožnji s tožbo vzdržuje svoje prvotne izjave v polni meri.

V ilustracijo svoje kritike navaja dr. Lazarus, da je bil sam v Monakovem in se pustil preiskati v Zeileisovem zavodu. Tudi na njem so preizkusili čarodajno palčico in ugotovili vnetje pripihu in žolčne kamne. V nekem drugem zavodu so zopet ugotovili obolenje hrbtne možga, čeprav je več drugih zdravnikov, ki so ga preiskali, ugotovilo, da je popolnoma zdrav.

Dr. Lazarus je nato tudi očrtal moralno Zeileisa, navajajoč, da je Zeileis nekoč dunajskemu profesorju Gärtnerju popolnoma resno pripovedoval, da je potomec indijske knežje rodbine. Res pa je, da mu je zibelka tekla v nekem malem kraju v Unterfrankenu. Zeileis je tudi zatrjeval, da ga je pičila kobra in da ga je neki indijski fakir ozdravil s tem, da je oslinil pičeno mesto. Baje je mož sploh velik fantast in rad razpravlja o vseh zadevah modernega življenja. Pripovedoval je tudi, da je v zvezi z Marconijem in da se jima je posrečilo proizvajati električne valove, s katerimi je bilo mogoče vžgati kos lesa daleč stran od oddajnega aparata.

Na vsa izvajanja dr. Lazarusa in drugih zdravnikov, ki so večinoma pobijali Zeileisove metode, je reasumiral predsednik medicinskega društva prof. dr. Ritter, ki je v programatični izjavi dejal, da gre samo za sugestijo množice, kar je smatrati kot nevarnost za ljudsko zdravje. Berlinski zdravniki zahtevajo od državnih in deželnih oblasti, kakor tudi od vseh kliničnih zavodov, ki so pod javno kontrolo, naj se Zeileisove metode temeljito prouče.

Rin-tin-tin vpokojen

Slovitega ovčarja Rin-tin-tina ne bomo več videli na filmskem platnu. Njegov gospodar je sklenil, da ga odtegne filmu, ker je že star. Rin-tin-tin je baje star 12 let in nekateri celo trdijo, da še več. Nastopil je v 42 filmih in je v desetih letih pri filmu zaslužil svojemu gospodarju ogromno premoženje. Pes je s časom zgubil mnogo na prožnosti, ne zna in ne more več teči in skakati. Zato je njegov gospodar

sklenil, da odpotuje z njim v Evropo, kjer bo morda z razkazovanjem slovitega volčjaka zopet služil lepe denarce.

Rin-tin-tin je nemški ovčar. Na francoski fronti je opravljal med svetovno vojno samaritansko službo, dokler ga niso Američani ujeli. Neki letalski poročnik je vzel psa s seboj, ga dal v dresuro in ga pripravil za filmski poklic. Po 10 letih napornega filmskega poklica je volčjaku pač privoščiti, da gre v zaslužni pokoj.

Morilec očeta obsojen na dosmrtno ječo

Senzacionalen proces v Parizu — Dve ženski odvetnici pri razpravi

V Parizu je te dni zbudila veliko senzacijo sodna razprava proti 25 letnemu Georgu Legayu, ki se je moral zagovarjati pred porotniki zaradi umora lastnega očeta. Za razpravo je vladalo v pariški javnosti ogromno zanimanje, naval na sodno dvorano je bil silen.

Legay je pred nekaj meseci streljal na očeta in ga usmrtil, dozdevno očetovo ljubico go. Roso Francois pa precej težko ranil. Ozadje nenavadne rodbinske tragedije je bilo gnotne narave. George Legay v kupčiji ni imel posebne sreče in je bil večinoma odvisen od svojega očeta. Mladenič je pri zaslišanju zatrjeval, da je njegov oče večino svojih dohodkov in imetje potrošil za svojo ljubico, njega pa zato zanemarjal. Obtoženci pa se ni pri zaslišanju, niti pri razpravi posrečilo dokazati, da je imel njegov oče res razmerje z go. Francois. Nasprotno, njegova mati, ki je kljub moževim prijateljskim odnosom z go. Francois živel z njim v najboljših odnosih, je pri razpravi naravnost porazno pričala zoper sina.

Za razpravo je vladalo posebno zanimanje tudi zato, ker je zagovarjala obtoženca odvetnica Jeanne Rospars-Legrand, dočim je druga znana pariška odvetnica, Maitre Lucille Tinayre, zastopala zasebno obtoženko go. Roso Francois. Zaslišana je bila cela vrsta prič, ki jih je predsednik sodišča predvsem izpraševal, če je res, da je imel Pierc Legay ljubavno razmerje z go. Francois, in če je zanj res trošil denar. Nobena priča pa ni mogla v tem pogledu ničesar izpovedati, pač pa so potrdile, da je bil pokojni Legay res velik skopuh in da je s sinom, ki je sicer dober srčen, a zelo rad naglo vzkpi, zelo slabo ravnal.

Državni pravdnik je v svojem govoru zahteval najstrožjo kazen za obtoženca, češ da gre za zločin najtežje vrste. Obtoženčeva zagovornica Rospars-Legrand je v svojem zagovoru

Doraščajoči mladini nudimo jutraj čajico naravne »Franz Josefove« grešice, ki doseže radi tega, ker čisti kri, želodec in čreva pri dečkih in deklicah prav znatne uspehe. V otroških klinikah se uporablja »Franz Josefova« voda že pri malih največ težko zagatenih bolnikih. »Franz Josefova« voda se dobiva pri vseh lekarnah, drogerijah in specialnih trgovinah.

Tako čisti VIM Vaše kuhinske predmete iz lesa!

popisu pa sledi še nemškoslavski slovar lokomotivskih in vozovnih izrazov s 3000 besedami, ki izpopolnjujejo doslej pomankljivo terminologijo.

Knjiga je opremljena s 134 slikami ter obsega 384 strani.

Vse čast možu, ki je prvi skušal omiliti težkoče, ki so jih strojevodje imeli doslej pri polaganju izpitov, ker jim tozadevnih knjig v našem jeziku ni bilo na razpolago. S to knjigo ne samo, da je izpopolnil nekaj, česar je danes manjkalo v strokovni literaturi, on je stremel v prvi vrsti, da ustvari pogoje za dobro teoretsko in praktično izvežbanost naših strojevodj.

Najlepše se oddelžimo tej naprimeri poštvalnosti, ki gre toliko v korist strojevodjem, s tem, da sežemo po tej knjigi s istim zanimanjem, kot ga je imel pisec, saj ne bo služila samo strojevodjem, temveč tudi vsemu strojevodskemu naraščanju, ki ne bo mogel seči po drugojezičnih knjigah radi neznanja jezika.

Tako piše strojevodski list »Strojevodja« v svoji številki 17/18 dne 1. oktobra 1929 o novi knjigi.

Kakor je namenjena v prvi vrsti železniškim uslužbencem strojne stroke, bo gotovo dobrodošla tudi vsem onim, ki se pripravljajo za to službo po naših strokovnih šolah kot pomožna knjiga. Pa tudi naše učiteljstvo jo bo lahko s pridom rabilo, da izpopolni svoje znanje o železniških strojih in tajni njihovega delovanja. Glede na dejstvo, da je to sploh prva slovenska knjiga o železniških strojih, pa bo segel po njej tudi vsak inteligent, ki se zanima za ustroj lokomotiv.

Cena knjigi je 145 dinarjev, s poštnino 148 Din, ter se jo dobiva samo vezano v Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Prešernova ulica.

Marcel Priollet

Seržant Diavolo

Roman

— Zgodil se je čudež, — je dejala Monika vsa srečna.

— Čudež... Da... Toda čudeži se ne gode vedno sami... Treba jim je pomagati.

Polkovnik se je vzravnaval in vzklikal:

— Stopite bližje, seržant, in...

Orof de Royaljoie pa ni izgovoril svoje misli. Opazil je, da je seržant ta čas diskretno odšel in odvedel s seboj simpatičnega Santinija.

Polkovnik je moral stopiti v sosedno sobo po oba moža, da se jima v svojem in ženinem imenu zahvali za plemenitost in požrtvovalnost.

Kmalu je prispela v bolnico tudi Yveta.

Lahko si mislimo, kako ginitivo je bilo svidenje in kako srečni so bili vsi. Toda sreča ni nikoli popolna in tako je bilo tudi v tem primeru. Seržant Diavolo je stopil k Moniki, rekoč:

— Dovolite, milostiva, da se poslovim od vas. Dolžnost me kliče drugam, Nalogo, katero sem bil prevzel vam na ljubo, je končana. Jutri zjutraj odpotujem.

Upam, da bo moj polkovnik poskrbel, da mi bo ta greh odpuščen in da se bom mogel vrniti na bojišče.

Ce bi bil polkovnik uslišal nemo

prošnjo, katero je prečital v očeh svoje žene in krščanke, bi ne bil takoj ustregel seržantovi želji.

Toda mož je bil v prvi vrsti vojak in zato je odgovoril:

— Bodite brez skrbi, dragi seržant. S svojo avtoriteto zagladim to, kar je po vašem mnenju greh, po mojem pa vaše največje junaštvo.

— Pojdite v miru... Jutri zjutraj pridemo vsi na kolodvor, da vam stisnemo roko v slovo.

— Hvala, gospod polkovnik!

Maxime de Frileuse se je poslovil in odšel. Nizza je žarela ta čas v morju lučic, podobna je bila lepotic, ki se odene v nakit, predno gre na ples.

Maxime je korakal počasi po mestu. Srečeval je ljudi, ki so se razposajeno smejali, pa tudi ženske, ki so se poželjivo ozirale za njim. Nekje je sviral orkester. Dišalo je po rožah.

Globoko zamisljen je šel kar tja v en dan. Morda je razmišljal, da preživlja zadnji večer sredi karnevala. Čez nekaj dni bo zopet daleč tam v Maroku, izroččen na milost in nemilost vojni furiji.

Morda je tudi razmišljal, da ima pred povratkom na bojišče polno pravico biti vsaj nekaj ur srecen.

Izprenemil je smer in kmalu je bil pod arkadami na Caribaldijevem trgu.

Ozrl se je na okno Magdaleniinega stanovanja. Za zaveso je opazil lučico, kakor da mu daje znamenje. Nekaj časa je še pomišljal, potem je pa urno zavlil v hišo in hotel po stopnicah k Magdaleni.

— Moj zadnji poset, — je zamrmral, ko se je ustavil pred Magdaleniinimi vrati in pozvonil.

Magdalena mu je takoj odprla. Bila je dostojanstvena in lepa v dolgi pisani halji, pod katero so se videle oblike njenega zapeljivega telesa do najmanjših podrobnosti.

— Vi... Tako pozno! — je vzklikal prijetno presenečena.

Nasmehnila se je in pokazala dve vrsti snežnobelih zob.

Magdalena de Vaulnes je morala biti res prava komedijantka, da se je znala tako imenitno premagovati.

Že zjutraj je vedela, kaj se je bilo zgodilo v vili na Mont Boronu pičlo uro po tem, ko je zapustila bratovščino »Črne perunike«, v kateri je doživela tako bridko razočaranje.

Vedela je, da išče policija na vse pretege damo, katero je poznala samo pod imenom »Vohunka palače«. Pred seržantovim prihodom je preživela nekaj ur v silnem strahu. Bila je tako zbegana, da ni vedela, kaj početi.

V skrbih in strahu je imela samo eno tolažbo. Veselilo jo je, da je mlada knežinja Kantemirova še vedno v njenih rokah.

Lastila si je pravico do Beatricinega življenja. Po glavi sta ji rojila dva izhoda. Lahko bi umorila Beatrico in se osvetila Maximu de Frileuse. Lahko jo pa tudi obdržal v kleti kot taka, katerega izpusti samo proti visoki odkupnini.

V hipu, ko je stopil pred njo ser-

žant Diavolo, se še ni bila odločila, kaj storiti.

Videč pred seboj krepko Maximovo postavbo, je nehotno pomislila, da je Beatricina usoda odvisna od tega poseta.

Odvedla je seržanta v sobo in ga vprašala, zakaj prihaja tako pozno.

— Poslovit sem se prišel, — je odgovoril zamisljeno.

— Poslovit? Misliš, da so vam dopust podaljšali, ker se ne počutite dobro. Bolni vojaki ne spadajo na bojišče.

— Že res, toda moje zdravje ni tako zrahljano, da bi se ne mogel vrniti na bojišče. Jutri zjutraj odpotujem. To sem trdno sklenil.

— Trdno? — je ponovila Magdalena de Vaulnes nekam škodoželjno.

— Da.

Po kratkem presledku je vprašala na videz nedolžno:

— Kaj vam res ne bo prav nič žal, da morate odpotovati?

— Lagal bi, če bi trdil, da mi ne bo, draga prijateljica, — je odgovoril Maxime. — Verjemite, da mi bo slovo od Nizze zelo težko. Vse življenje si bom očital, da nisem dovolj pazil na Beatrico. O, če bi bil slutil, da ji preti nevarnost, bi je pač ne bila doletela tako brdka usoda.

Da nima moja sestra drugega zaščitnika, bi najbrž sploh ne odpotoval iz Nizze. Smatral bi za svojo sveto dolžnost posvetiti ji vse sile, čeprav bi moral zato zanemarjati druge dolžnosti.

— V hipu, ko je stopil pred njo ser-

Toda zdaj je položaj drugačen. Beatrice ima moža, ki jo bo znal najti ali pa osvetiti se lopovom.

— Res je, — je pritrdila Magdalena hinavsko. — Prepričana sem, da stori knez Kantemir vse, da najde svojo ženo. Baje je milijonar. Ali ne mislite, da bi dal del premoženja tistemu, ki bi mu vrnil ljubljeno ženo?

— Ne samo del, do zadnjega vinarja bi dal za Beatrico! — je vzklikal Maxime de Frileuse.

Magdaleni so se zaskrile oči.

— Prepričan sem celo, — je nadaljeval seržant Diavolo, — da bi bil Boris najuspešnejši človek na svetu, če bi izgubil vse premoženje, samo da bi mu ostalo bogastvo Beatricine ljubezni.

Pa tudi jaz bi hvalil nebo, da mi je vrnilo drago sestro.

— Vi in vaš svak bi bila torej srečna, če bi se Beatrice vrnila, čeprav bi prišla oba na beraško palico? — je vprašala Magdalena.

— Da, neizrečeno srečna bi bila.

Vohunka se je morala premagovati, da ni prišla z barvo na dan. Maximov odgovor je bil balzam za njen pohlep po bogastvu. Toda na drugi strani se je zavedala, da bi ne dosegla zaželjenega cilja, če bi izpustila Beatrico, kajti to bi pomenilo osrečiti moža, kateremu se je hotela osvetiti.

A to ni bil njen cilj.

Za vse na svetu ne opusti osvete. Ni se motila, ko je pomislila, da ji bo seržant Diavolo morda sam pokazal izhod iz zagate.

Od vseh novih šlagerjev

samo po nekaj komadov še na zalogi.

Slovenske pesmi, operni komadi v največji izbiri. Priporoča se:

»TEHNIK«

Josip Banjai

Ljubljana

Miklošičeva cesta 20; nasproti sodišču.

V palači Okrožnega urada.

trgovina vsakovrstnih gramofonov, koles, šivalnih strojev in radloojčevalcev

Prodaja tudi na obroke.

Kuharico

samostojno, srednjih let, sposobno vseh gospodinskih poslov, sprejema 1. marcem oddelček finančne kontrole Dobre, Gorenjsko. Plača po dogovoru. 874

Klavirji!

Svarim pred nakupom navideznega klavira, ceniti klavirjev!

Kupujte na obroke

od Din 400—

prve svetovne fabrike: Bösendorfer, Steinway, Förster, Hertz, Schlegl originalni, ki so neoporeno najboljši! (lahko, precizna melodijska). Prodaja jih izključno le sod. izvedenec in tisk. uč. Glasbene Matice

Alfonz Breznik

Mestni trg 3

Najcenejša posojilnica.

IZKORISTITE!

PREDNOSTI NAKUPA V PREDSEZIJI. OGLEJTE DOSPELE POMLADNE NOVOSTI

KAMGARNI, ŠVIJOTI, SUKNA za OBLEKE, KOSTUME, PLAŠČE, POVRŠNIKE
FRANJO NOVAK
SPEC. TRG. SUKNA — LJUBLJANA
KONGRESNI TRG ŠTEV. 15

Znižane cene!

Oglejte si igrače in otroške vozičke, bicikle, holenderje, male avtomobile, šivalne stroje, najnovjša dvokolesa pnevmatiko itd. Velika izbira. Prodaja na obroke. Ceniki franco. **TRIBUNA**. F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovaška cesta 4.

OPEKO in STREŠNIKE ZA ZIDAVO HIS

iz znanih Karlovskih opekarn »Ilovac« dobavlja franko vsaka postaja po konkurenčnih cenah samo

„EKONOM“

generalno zastopstvo za Dravsko banovino
Ljubljana, Kolodvorska ul. št. 7.

Najboljši češki blagov

Zajamčeno čistovolneno
moške in damske blagove
zadnjih novosti za
pomladno in letno sezijo

razpošilja starorenomirana ZALOGA TVORNICE SUKNA

Siegel - Imhof - Brno

Palackého tř. 12, Českoslovaška.

Največja izbira. - Najnižje tvorniške cene. - Najsolidnejša izvršitev vseh naročil. - Na zahtevo vzorci zastojni in pošiljati ne prosto.

Wiener Messe

(DUNAJSKI VELESEMIJ)

od 9. do 15. marca 1930 (Rotunda do 16. marca).

Posebne prireditve:

Salon kožuhovinske mode — Dunajska moda pletenin — Semeni pohištva — Reklamni semeni.

MEDNARODNA RAZSTAVA AVTOMOBILOV IN MOTORNH KOLES

Razstava potrebščin za hotelske obrate — Razstava živil in hranil — Stavbi in cestogradbeni semeni — Tehnične novosti in iznajdbe.

Vzorci pregled poljedelstva in gozdarstva.

3. AVSTRIJSKA RAZSTAVA PITANE ŽIVINE

(14. do 16. marca 1930).

Brez vizuma na potnem listu! — S sejamsko izkaznico in potnim listom svobodno prestop meje v Avstrijo. Madžarski prehodni vizum se dobi ob predložitvi sejamske izkaznice na meji.

Precejšnje vozne olajšave na jugoslov., madž. in avstrijskih železnikih, na Dunavu, na Jadranskem morju in v zračnem prometu. — Poimenila vseh vrst ter sejamske izkaznice (po 50 Din) se dobe pri

WIENER MESSE - A. G., WIEN VII.

ter za časa spomladanskega velesejma v Ljubljani pri tamkajšnji poslovalnici. Oesterr. Messhaus in pri častnem zastopstvu v Ljubljani: Avstrijski konzulat, Dunajska cesta 31, Josip Zidar, Dunajska cesta 31 in Zveza za tujski promet v Sloveniji, Dunajska cesta 1.

Upeh nedosegljiv:

BELI TEDEN

Robci:

- D. beli iz batist šifona, s širokim robom, kos Din 1-80
- D. beli iz batista z vzorčastim robom, kos Din 2-30
- D. beli z vzorčastim robom in ašuro, kos Din 2-70
- D. beli z ajouro Din 3-
- Moški beli z barvanimi progami Din 2-70
- D. robci s čipko Din 4-50
- Robci svileni, beli Din 4.60 in 2-90

Šifoni — belo blago:

- šifon, 72 cm, za perilo, m Din 7-90
- šifon 80 cm širok, zelo trpežen, m Din 9.50 in Din 8-80
- šifon najfinjši angleški, meter Din 16.— in Din 12-
- Batist barvan, za perilo, m Din 11-
- Panama za srajce in bluze, meter Din 14-
- šifon za rjuhe, Ia., 140 cm širok, m Din 29-

Brisače:

- Iz belega kockastega blaga, kos Din 13.— in Din 12-
- Protirke Ia., s trobarvnimi vzorci, kos Din 23-
- Blago za brisače, kockasti vzorci, m Din 13-

Čipke:

- Čipke in vložki, beli, ecru, 2 cm širine, m Din 1-30
- Čipke in vložki, beli, ecru, 3 cm širine, m Din 1-90
- Čipke bele, 5 cm široke, m Din 2-50
- Čipke bele, 7 cm široke, m Din 3-70

Za gospode:

- Srajca barvasta, s pique prsi, dvojnimi manšeti Din 75-
- Srajca barvasta, z 2 ovratnikoma, Ia. cefir Din 95.— in 65-
- Pyjame iz Ia. flanele dinarjev 135.— in Din 98-
- Ovratniki dvojni, trdi Din 6-
- Ovratniki, mehki Din 5-

Srajca damska, iz belega šifona, s 3 cm široko čipko Din 18-

Srajca damska, iz Ia. batist-šifona, s 3 cm šir. čipko Din 25-

Hlačice damske, iz šifona, s 3 cm široko čipko Din 18-

Hlačice damske, iz Ia. batist-šifona, s 7 cm šir. čipko, Din 23-

Hlačice iz barvastega batista, s 5 cm široko čipko, dinarjev 28.— in Din 26-

Hlačice iz svil. trikota Din 28-

Kombineza - hlače iz šifona, s 2 cm široko čipko Din 24-

Kombineza-hlače iz belega ali barvastega batista, s čipko, Din 29.— in Din 23-

Kombineza-hlače iz Ia. batist-šifona, bogato obložene s čipkami Din 34-

Kombineza iz erp de china, s 7 cm široko čipko Din 85-

Krilna kombineza iz barvastega batista, z 2 cm šir. čipko, Din 25-

Krilna kombineza iz Ia. batist-šifona, bela, s 6 cm široko čipko Din 35-

Krilna kombineza iz Ia. batist-šifona, z vložkom in čipko 38-

Krilna kombineza iz Ia. barvastega batista, z vložkom in čipkami Din 42.— in Din 39-

Spalna srajca iz belega batista z barvastim robom ali s 6 cm širokimi čipkami Din 34-

Spalna srajca iz belega ali barvastega batista, s 6 cm široko čipko Din 52-

Jutranje čepice iz batista, bogato okrašene s čipkami, Din 12-

Moderčki dolgi, iz Ia. batista, s 3 cm široko čipko Din 22-

Predpasniki beli, s čipko, dolgi, Din 26.—, krajši Din 20-

Bluze iz vzorčaste flanele dinarjev Din 56.— in Din 45-

D. pyjame iz Ia. vzorčaste flanele, Din 110.— in Din 79.—

Oglejte si izložbe in dekoracije v trgovini!
Pošiljamo proti povzetju — za neugajajoče vrnemo denar!

POZOR, GOSPODINJE!

„SIDOL“

že 30 let priznано najboljšo sredstvo za čiščenje in poliranje vseh kovin, čisti tudi okna in ogledala. Pri nakupu pazite na zak. zaščiteno znamko in ime

„SIDOL“

Vezenje nevestinih oprem,
zaves, pregrinjal

najcenejše in najfinjše

MATEK & MIKEŠ, Ljubljana

(poleg hotela Štrukelj)

Entljanje, ažuriranje, predtiskanje takoj!

Neprijeten duh ust

je zopr. Zobje slabe barve kvarijo najlepši obraz. Obe hibi odstranite pri enkratni uporabi krasno osvežujoče Chlorodont-paste. Zobje dobijo krasen sijaj, slonovine, posebno pri uporabi zobčaste ščetke, ker ista čisti zobe tudi na njih straneh. Čisti ostanki jedi med zobmi, ki povzročajo neprijeten duh ust, se s tem temeljito odstranijo. Poskusite najprej z malo tuba. Ki stane Din. 8.—. Chlorodont ščetka za otroke, za dame (mehke ščetine), za gospode (trde ščetine). Prištno samo v originalnem modro-zelenem omotu z napisom Chlorodont. Dobiva se povsod. — Pošljite nam ta oglas kot iskreno omot ne zalepit! dobili boste brezplačno eno poskusno tubo za večkratno uporabo. Tvornice Zlatorog. Oddelek Chlorodont, Maribor.

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v enotkah. Za odgovor znamko! Ne vprašajte brez znamke ne odjemalstva. Najmanjši oglas Din 5.—

Trgovski pomočnik

izveščan v železniški stroki. se sprejme. Posredbe sprejme uprava lista pod »Vesten«/821. 821

Potnik

strokovnjak v železnici. se išče. Posredbe na upravo lista pod »Potnik«/822. 822

Simphoneta

je novejši, lep in najpopolnejši muzikalni instrument. nadomesti chrom. harmoniko, harmonij in klavir. Pojasnila daje A. Pinter, Slov. Bistrica. 875

Mesečna soba

zračna in solčna, s posebnim vzhodom, poleg dolenskega mostu, se takoj odda sočnemu gospodu ali gospodini. Naslov v upravi. 869

Pozor! Pozor!

Cenjenemu občinstvu vjdno naznanjam, da bom imel svojo brivnico in frizerski salon za dame vsako nedeljo odprto od 7½ do 12. ure dopoldne. Se priporočam cenjenemu občinstvu. in beležim spoštovanjem Matko Šjaković, Prečna ul. 4. poleg mestne kopeli 885

Krušno moko

in vse mlevske izdelke vedno sveže dobite pri

A. & M. ZORMAN
Stari trg 32, Ljubljana.

Službo dobi torbar

za boljša galanterijska dela. Reflektira se le na izveščane moči. Pomolbe na upravo lista pod »Stalna služba«/870. 870

Dvoparcelno zemljišče

ob cesti v mesto se prodaja proti takojšnemu plačilu. Naslov pove uprava »Slov. Narodac«. 750

Klavirje

in pianine prodaja, izposoja. popravlja in čisto uglašuje nacelne — tudi na obroke — tovarna klavirjev WARBINEK Ljubljana. Gregorčičeva ulica 5, Rimska cesta 2. 829

DRVA — PREMOG

pri družbi »Kurivo«
Dunajska 33
Javna skladišča Tel. 3434

Preklc.

Podpisana Erste Alojz, nadziračelji proge v Trebnjem in Erste Ljubljana, soproga nadziračelja proge v Trebnjem, preklicujeva in obžaluje vse, kar sva govorila o gospe Steiner Berti, soprog strojnika v Trebnjem, radi tatvine premoga, ter izjavljava, da so vse tozadevne govorice neresnične in izmišljene.

Trebnje, dne 11. februarja 1930.
Alojzij Erste. Julijana Erste. 871

Novost za Slovenijo! Mramornato steklo

v različnih barvah in velikostih. 6—8 mm debelo za obložitev kopalnic, toalet, hladilnic in kuhinj, za notranjo ureditev prodajalnih lokalov.

posebno za mesarje, prekajevalce, peke, slaščičarne, brivnice, kavarne, restavracije itd. — Daje za PORTALE, VESTIBULE, STOPNJIŠČA, kakor tudi za napiske vseh vrat, plošče za etažere, mize, pulte itd.

Je masiven material brez glazure, kot steklo ne izgubi barve. Potrebne ktnje se lahko vrtajo v vseh premerih. Obložitev gladkih sten se vrši s specialnim klejem ali se pa pritrdijo plošče z vijaki. — V zalogi ima in tozadevna dela izvršuje

„KRISTAL“ D. D. tovarne ogledal in brušenega stekla.

Ljubljana VII (tel. 3075) — Centrala Maribor (tel. 2132) — Split

Marija C. rojena Tičar

iz Litije, katere je stenovala s svojo hčerko Alojzijo v 1929. v Žitnikovi ulici št. 12 v Ljubljani, naj javi točni naslov svojega sedanjega stanovanja, — ako hoče dobiti alimentacije, onemu, od katerega zahteva iste. Naslov ji je poznat. 872

Vaš interes

vide popolnoma do eljave, če oglasujete

v edinem in najstarejšem slovenskem popoldnevniku

Slovenski Narod

Sodavičarji!

Najboljše in najcenejše Ia. češke sifonske, kraherlske limonadne

bele in zelene steklenice ter vse v to stroko spadajoče potrebščine, dobavlja

Čehostaklo

Ljubljana, Komenskega ul. 20